ΈΤΟΣ Ι. ΆΡΙΘ. 10.

ΙΩΝΙΚΗ ΜΕΛΙΣΣΑ.

ΣΜΥΡΝΗ τῇ 8 Φεβρουαρίου 1851.

Ἡ ΕΥΠΟΙΊΑ. (Προλόγιον).

Οἱ μῦθοι πλάττοντες διαλόγους καὶ πράξεις ἀλόγων, τε καὶ ἀψύχων, σκοποῦσι τὴν εἰς τὰ λογικὰ ὄντα τῆς ἀρετῆς σύστασιν, ὅταν θεωρῆται δύσκολος ἢ πικρὰ ἢ μετὰ παῤῥησίας τῆς ἀληθείας παράστασις. Διὰ τοῦτο εἰς ὅλα τὰ ἔθνη σώζονται μῦθοι ἔχοντες ἀνεξαιρέτως σχεδὸν σκοπὸν τὴν ἠθοποίησιν τῶν ἀνθρώπων· Μία δὲ τῶν ἠθικῶν ἀρετῶν, τίς ἀμφιβάλλει, ὅτι δὲν εἶναι ἡ χάρις καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη; τίς ἡμῶν δὲν ἤκουσε πολὺ συχνὰ ἀπὸ τὰ στόματα τῶν ἀνθρώπων τὴν παγκοινον παροιμίαν κάμε καλὸν καὶ ῥίψ' το εἰς τὸν γιαλόν; αὕτη δὲν κρύπτει τὴν ὑψηλὴν ἔννοιαν τῆς χάριτος καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης; Ὁ Αἴσωπος, ἢ ὅστις ἄλλος συνέγραψε τοὺς ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Αἰσώπου φερομένους μύθους, παριστᾷ καὶ μὴν ἀποδόντα χάριν εἰς Λέοντα, ἀφοῦ αὐτὸς δὲν ἀπηξίωσε νὰ κάμῃ χάριν εἰς τοσοῦτον μικρὸν ζῶον. Ἐὰν λοιπὸν θεωρήσωσί τινες μῦθον τὴν παροῦσαν ἡμῶν διήγησιν, δὲν θέλουν καὶ μᾶς κατηγορήσει διὰ τοῦτο. Μόλονότι ἡμεῖς διηγούμεθα συμβὰν ἀληθὲς [ὡς μᾶς ἐπληροφόρησαν ἀξιόπιστοι], οὐδὲ περιβάλλομεν αὐτὸ μυθικοῖς ἱματίοις, ἄλλως τε καὶ εὐπαῤῥησιάστον ὄν, οὐδὲ πικρὰν ἐξιστοροῦν ἀλήθειαν, εὐάρεστον δὲ μόνον.

Οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες παριστῶσι τὴν ὅλως τυφλὴν τύχην ἄμμματον, ἀσκόπως φερομένην, καὶ ἀδιακρίτως ποτὲ μὲν πρὸς τοῦτον, ποτὲ δὲ πρὸς ἐκεῖνον τῶν ἀνθρώπων προσερχομένην, καὶ ῥᾳδίως, οὕτως εἰπεῖν, τὰς μεταστάσεις ποιουμένην. Τῆς τύχης τὰ δῶρα εἶναι εὐμετάστατα. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Ἡρέτερος Ἡρόδοτος γνωρίσας εἴπερ τις καὶ ἄλλος τὴν ἀστασίαν τῶν ἀνθρωπίνων, ὀρθῶς ἐφιλοσόφησεν ὅτι *ἡ ἀνθρωπίη εὐδαιμονίη οὐδαμᾷ ἐν ταυτῷ μένει.* Τί δὲ ἄρα ἡμῖν ἀπολείπεται ἐκ πάσης τῆς δοκούσης ἡμῶν εὐτυχίας; ἡ χάρις, ἡ εὐγνωμοσύνη καὶ ἡ ἀξιοπρεπὴς μεγαλοφρυσύνη, ἀρεταὶ αὗται τὰς ὁποίας πρέπει πᾶς ἄνθρωπος νὰ κατέχῃ, ἐξαιρέτως δὲ οἱ δυνάμενοι εὐποιεῖν. καὶ τοῦτο θέλομεν πληροφορηθῆναι ἐκ τῆς ἑξῆς διηγήσεως·

Εἰς μεγάλαυχόν τινα πόλιν περὶ Ἡλίου δύσιν ἔφθασέ τις ἀπὸ χώρας ἀπωτάτης καὶ ἀγνώστου, ἀήθων καὶ τρόπων καὶ ματισμοῦ, καὶ τὸ ὅλον τοῦ κοινοῦ καὶ πλανήτου βίου τις θεωρούμενος. Οὗτος ἐπλανᾶτο οἷον ἀσκόπως περὶ τὴν Εὐρυάγυιαν ἐκείνην πόλιν, ζητῶν ἴσως κατάλυμα· Πλησίον τέλος οἰκίας ὑψηρόφου καὶ μεγαλοπρεποῦς ἵσταται, καὶ ταύτης τὴν θύραν κρούει δειλῇ τῇ χειρί. Ὑπηρέται τῆς οἰκίας εὐπάρυφοι ἀνοίγουσιν, ἀλλὰ μόλις εἶδον αὐτὸν, καὶ δίχα τινὸς φιλανθρωπίας ἡτοιμάζοντο ν' ἀποκλείσωσι τὸν ξένον, ὅτε καλῇ τύχῃ διαβαίνων τὴν αὐλὴν κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν ἄνθρωπος, ἱματισμὸν διαχρυσον περιβεβλημένος, καὶ ἀπὸ τῶν τρόπων καὶ τῆς θέσεως, τοῦ οἴκου ἐκείνου κύριος δεικνύμενος, εἰσήγαγε τὸν ξένον τοῦτον φιλανθρώπως, καὶ προσφέρει αὐτῷ οὐ μόνον στέγην φιλόξενον, ἀλλὰ καὶ εἰς τράπεζαν μεγαλοπρεπῆ, ὅπου καὶ ἄλλοι τῶν εὐγενῶν πολλοὶ ἦσαν προσκεκλημένοι, προσεκάλεσε, καθίσας αὐτὸν καὶ ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ μετὰ μεγίστης τιμῆς. Ὁ ξένος οὗτος οὐδὲν προσφερόμενον ἀπεποιεῖτο, οὐδὲν δὲ τῶν καινοπρεπῶν εἰθισμένων ἐφαίνετο θαυμάζων, καὶ τῇ μὲν πρώτῃ ἐδείκνυτο ἰδιώτης, τῇ δὲ γνώσει, ὅτι *πολλῶν ἀνδρῶν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω.* Ἀλλ' ἐν τούτοις τῶν συνδαιτυμόνων τις ἀσκωπώτερος καὶ ὀλίγης εὐμοιρῶν εὐπρεπείας ἐρωτᾷ τὸν οἰκοδεσπότην ἐνώπιον καὶ τοῦ ξένου, τὸν ὁποῖον ἐνόμιζεν [ὡς ἐδείκνυεν] ἀδαῆ τῆς γλώσσης αὐτῶν:

Ποίας εὐγενείας αἴσθημα σὲ κατεβίβασε μέχρις αὐτοῦ τοῦ πλανήτου καὶ τυχοδιώκτου ξένου εἰς τόσον, ὥστε καὶ νὰ μεθέξῃς μετ' αὐτοῦ τροφῆς;

Εὐγενείας ὄχι, ἀποκρίνεται ὁ μεγαλόφρων Οἰκοδεσπότης, εὐποιΐας δὲ μόνον·

Ἀλλὰ δὲν ἔχεις, ὑπέλαβεν ὁ ἄλλος, νὰ εὐεργετήσῃς ἄλλους παρ' ὧν ἐλπίζεταί ποτε καὶ ν' ἀπολάβῃς τὴν χάριν, εὐποιεῖς δὲ μῦς;

Ἔστιν, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, *καὶ παρὰ μυσὶ χάρις.* Καὶ ὅτι θεωρεῖ ἄναξιον τῆς εὐγενείας, τὸ ν' ἀρνηθῇ ὁποιανδή-

ποτε συδρομὴν πρὸς ξένον, ὅστις ἐπανελθὼν ποτε πρὸς τοὺς οἰκείους ἤθελεν εἴπει, ὅτι ἐν τῇ παρούσῃ μεγαλοπόλει δὲν εὑρέθη ἄνθρωπος νὰ προσφέρῃ εἰς αὐτὸν δι' ὀλίγας ὥρας στέγην φιλόξενον καὶ ὀλίγην τροφήν.

Ὁ ξένος ἅμα ἡμέρᾳ προσῆλθεν εἰς τὸν φιλόξενον τοῦτον Δεσπότην, καὶ ἀποχαιρετῶν αὐτὸν εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ ξενοδόχου του τῷ παρέδωκε δακτύλιον σιδηροῦν οὐδεμιᾶς ἀξίας λέγων, ἐνθυμοῦ ὅ,τι χθὲς εἶπες, ὅτι ἔστι καὶ παρὰ μυσὶ γάρις. Καὶ μετ' αὐτὰ ἐξῆλθε. καὶ οὐδὲ ἐφάνη δεύτερον ἐν τῇ πόλει ταύτῃ.

Τριάκοντα ἔτη παρῆλθον ἐκτότε, καὶ οὐδὲ γνωρίζει ἡ παροῦσα διήγησις νὰ πληροφορήσῃ τοὺς ἀναγνώστας, ἂν κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα ἐνθυμήθησαν ἄλληλα τὰ δύο κύρια πρόσωπα τῆς παρούσης διηγήσεως.

Μετὰ δὲ τὰ τριάκοντα ταῦτα ἔτη ἡ τυφλὴ καὶ ἀλτλοπρόσαλλος τύχη ἐγκαταλείπει τὸν φιλόξενον Δεσπότην· Ὁρμαθὸς ἀλλεπαλλήλων καὶ ἀπροσδοκήτων καταστροφῶν ἐπέρχεται κατ' αὐτοῦ τοσοῦτον ἀθρόως, ὥστε ἤθελέ τις εἴπει ὅτι ὁ Διάβολος τοῦ ἐπέφερε τὴν τοιαύτην καταστροφήν· καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἀποκαθίσταται καὶ ὑπέρου γυμνότερος· Πενέστατος καὶ ἀπεγνωσμένος; ἀποφασίζει νὰ ἐκπατρισθῇ, ὁ χθὲς καὶ πρώην πολυτάλαντος καὶ γλυκειῶν ἐλπίδων πλήρης· Ἐγκαταλείπει τὰ τέκνα του ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἀπογνώσει, ἄφιλα, ἄστεγα, ἄπορα, τὰ χθὲς πολύφιλα, εὔστεγα καὶ εὔπορα, ἐξέρχεται τοιοῦτος ἐκ τῆς πατρίδος του, καὶ ἑκουσίως ἐξορίζεται ἀπ' αὐτῆς. Ποῦ νὰ διευθυνθῇ; αὐτὴ ἡ θλιβερὰ ἰδέα βασανίζει τὸν ἀτυχῆ, χωρὶς ὅμως νὰ ἐπιλύσῃ τὴν ἀπορίαν του κάνεις Νεύθων λογισμός. Διέρχεται πόλεις καὶ κώμας· πλανᾶται εἰς ἀβάτους ἐρημίας, ἀποζῶν ὁτὲ μὲν ἐξ ἐλεημοσύνης, ὁτὲ δὲ ἀπὸ χόρτων, καὶ οὐδὲ γνωρίζων τὸ τέρμα τῶν ἀσκόπων αὐτοῦ ὁδοιποριῶν. Οὕτω δέ ποτε φθάνει εἰς ὄχθην ποταμοῦ τινος, τοῦ ὁποίου τὰ ῥεύματα παρίστων τῆς ἑαυτοῦ τύχης τὴν ἀστασίαν καὶ μεταβολήν· Ἐκεῖ ἐστάθη θέλων μὲν νὰ διαβῇ εἰς τὸ πέραν, ἀπορῶν δὲ τίνι τρόπῳ, ὅτε χεῖρ τις ἐλαφρὰ προσέθιξεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου· Ἐστράφη καὶ βλέπει ἄγνωστον ὅλως γέροντα λευκογένειον, μειλίχιον καὶ εὔχαριν, ὅστις καὶ πρῶτος λύσας τὴν σιωπὴν τῷ λέγει· Ἀδελφὲ, ποῖος σὲ ὡδήγησεν εἰς τὰς ἀβάτους ταύτας ἐρημίας; Δὲν φοβεῖσαι τῶν ἐρήμων τούτων τὸ ἄγριον καὶ τῶν θηρίων τοὺς σπαραγμούς; Ἀδελφὲ, ἔρχεσαι νὰ διανυκτερεύσῃς παρ' ἐμοί, αὔριον δὲ ν' ἀπέλθῃς, ὅπου σκοπεύεις; Κατένευσε μόνον ὁ δυστυχὴς, καὶ χωρὶς τινος ἀποκρίσεως ἠκουλούθησε τὸν ἄγνωστον, ὅστις διὰ στενωτάτων ἀτραπῶν ὡδήγησεν αὐτὸν εἰς μικρὸν χωρίον ἐκεῖ που κείμενον, εἰς τὸ ὁποῖον ὅμως διεκρίνοντο οἰκοί τινες μεγαλοπρεπέστεροι, τῶν ὁποίων τὰ ὕψη καὶ ὁ τρόπος τῆς οἰκοδομῆς παρίστων φρούριον μᾶλλον ἢ κατοικίαν. Εἰστ ελθόντα εἰς ἕνα τούτων ἠκουλούθησεν οὗτος τὸν ἄγνωστον, ὅστις ἔφερεν αὐτὸν δι' αὐλῶν καὶ παρκυλίων καὶ αἰθουσῶν μακρῶν εἰς δωμάτιον κομψότερον ἢ πρὸς τὰς χώρας ἐκείνας· Ὑπηρέτης μαῦρος ἐπαρουσιάσθη εὐθέως, περιμένων τοῦ κυρίου τὰς διαταγάς, οὕτινος νεῦμα μόνον ἤρκεσε νὰ γνωστοποιήσῃ τὴν θέλησίν του. Καὶ τῷ ὄντι μετ' οὐ πολὺ παρουσιασθεὶς καὶ αὖθις, διὰ μόνης κλίσεως τῆς κεφαλῆς προσεκάλεσεν αὐτοὺς, οἵτινες καὶ μετέβησαν εἰς ἄλλην αἴθουσαν, ὅπου παρέκειτο τράπεζα οὐχὶ εὐκαταφρόνητος, καὶ συνδαιτυμόνες ἄλλοι κομψότερον ἐνδεδυμένοι, οἵτινες καὶ προσεκύνησαν τὸν οἰκοδεσπότην εἰσερχόμενον. Ἐκάθησαν ἅπαντες, καὶ σὺν τούτοις ὁ ξένος ἐν δεξιᾷ τοῦ οἰκοδεσπότου γέροντος κατὰ πρόσκλησιν τοῦ ἰδίου. Τότε τις τῶν συνδαιτυμόνων ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν κύριον τοῦ οἴκου εἶπεν εἰς γλῶσσαν τὴν ὁποίαν δὲν ἠγνόει παντάπασιν ὁ ξενιζόμενος. Γνωρίζεις, Βάχαρ, ὅτι οἱ εὐγενεῖς ἡμῶν πρόγονοι δὲν κατεδέχοντο μετ' ἀπίστων ἀνθρώπων νὰ συναναστρέφωνται, ἤττον δὲ καὶ νὰ συντρώγωσι, καὶ ἔτι ὀλιγώτερον νὰ ἔχωσιν αὐτοὺς ὑπὸ τὴν στέγην τοῦ οἴκου των· Σὺ δὲ διατί κατεβίβασες ἑαυτὸν τοσοῦτον; — Διὰ νὰ μὴν ἤθελεν εἴπει ἐπανελθὼν εἰς τὴν πατρίδατου, ὅτι ξένος εὑρέθη εἰς τοῦ Σέχα Βάχαρ τὴν χώραν καὶ δὲν εὑρέθη ἄνθρωπος νὰ τὸν φιλοξενίσῃ.

Ἡ διήγησις ἀφίνει ἄγνωστον, ἂν ἡ ὁμοιότης τῶν λόγων τούτων πρὸς τοὺς πρὸ τριάκοντα καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν λεχθέντας ἐπὶ μεγαλοπρεπεστάτῃ ὁμοίᾳ τραπέζῃ ἐν τῇ προτέρᾳ οἰκίᾳ τοῦ ἀτυχοῦς ξένου, ἂν διήγειραν αἴσθημά τι εἰς τὴν ψυχήν του. Οὐδὲ ἡμεῖς λοιπὸν ἐπιχειροῦμεν νὰ ἀναπληρώσωμεν τὴν ἔλλειψιν ταύτην, ἀφίνοντες τοὺς ἀναγνώστας νὰ κρίνωσιν ἕκαστος κατὰ τὸ δοκοῦν.

Ἀφοῦ οἱ μὲν ἄλλοι ἀπῆλθον ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, ἔμειναν δὲ μόνοι οἱ οἰκεῖοι, παρέλαβεν ὁ Βάχαρ τὸν ξένον ἀπὸ τῆς χειρὸς εἰς τὸ πρότερον δωμάτιον, καὶ καθίσας αὐτὸν πλησίον αὐτοῦ, εἶπε. Ξένε, ὁ Θεὸς σὲ ὡδήγησεν ἐν τῇ οἰκίᾳ μου, διὰ νὰ γένῃς μάρτυς συνθήκης τινὸς μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τῶν τέκνων μου· Θέλω ὥστε καὶ ἀφοῦ κλείσω τοὺς ὀφθαλμούς μου, νὰ ἐκπληρωθῇ μία ἔτι θέλησις μου, τὴν ὁποίαν τὸ γῆρᾶς μου τοῦτο καὶ ἄλλαι περιστάσεις τοῦ βίου μου ἄφησαν εἰσέτι ἀπλήρωτον. Εἶπε, καὶ ἀμέσως ἐκάλεσε περὶ ἑαυτὸν τὰ τέκνα αὐτοῦ, καὶ ὡμίλησεν οὕτω. Ἐγγίζει, τέκνα μου, τὸ τέλος τοῦ βίου μου· Δι' ὅλης τῆς μακρᾶς μου ζωῆς καὶ τῶν πολυετῶν περιηγήσεών μου ἐπροσπάθησα ὄχι μόνον δόξαν καὶ πλούτη, ὅσα ἔχετε, νὰ σᾶς κληροδοτήσω, ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι πολυτιμότερον, φίλους, ὁποίους ὅμως δὲν εὗρον, ἐκτὸς ἑνὸς μόνον, τὸν ὁποῖον ἔρχομαι ἤδη νὰ σᾶς συστήσω, καὶ τὸν ὁποῖον ἐγώρισα πρὸ τριάκοντα ἐτῶν Πρὸς ἐκεῖνον ὀφείλετε καὶ σεῖς τὴν ἀντίληψιν καὶ ἀγάπην σας, διότι ἄγνωστον τὸν Πατέρα σας παρέλαβεν ὑπὸ τὴν στέγην του, μ' ἐφιλοξένισε, καὶ δὲν ἀπηξίωσε νὰ ἐπιδείξῃ εἰς ἐμὲ παντα τρόπον εὐγενοῦς φιλοφροσύνης· Δὲν περιεποιήθη οὗτος τὸν Σέχαν Βάχαρ, ἀλλὰ πτωχὸν καὶ ῥακενδύτην ἀλήτην, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐκρύπτετο ὁ Βάχαρ. Ἀλ' ὁ Βάχαρ ζῶν ἔτι θέλει νὰ δείξῃ εἰς ἐκεῖνον, ὅτι γνωρίζει ν' ἀνταμείβῃ, οὐδὲ ἀφίνει τὴν πρὸς ἑαυτὸν χάριν ἀπόκρυφον. Διὰ τοῦτο, τέκνα μου, ἔχων ἐπὶ γῆς μάρτυρα καὶ τὸν ξένον μας τοῦτον, θέλω νὰ ὁρκισθῆτε, ὅτι μετὰ τὸν θάνατόν μου θέλετε παραδώσει πρὸς ἐκεῖνον τὸ κιβώτιον τοῦτο κεκλεισμένον, ὡς εἶναι, καὶ νὰ τῷ εἰπῆτε μόνον, ὅτι ἔστι καὶ παρὰ μυσὶ γάρις. Εἰς τοὺς λόγους τούτους ἀνεσκίρτησεν ὁ ξένος, καὶ ἔρριψε θαυμασμοῦ βλέμμα ἐπὶ τοῦ γέροντος, ὅστις ὅμως δὲν παρατήρησε τοῦτο, περιέμενε δὲ τὸν ὅρκον τῶν τέκνων του· ὡρκίσθησαν οὗτοι, καὶ ὁ γέρων ἐξηκολούθησε. Πατρίς του εἶναι ἡ δεῖνα πόλις [καὶ ὠνόμασε τὴν πατρίδα τοῦ ξένου]. τὸ ὄνομά του δὲν ἐνθυμοῦμαι. σᾶς δίδω δὲ ὡς μόνον κανόνα τῆς γνωριμίας τὴν μεγάλην του καὶ εὐγενῆ καρδίαν, καὶ τὸν γνωστόν σας σιδηροῦν δακτυλιόν μου· Δὲν ἐπρόφθασε νὰ συμπληρώσῃ τὴν τελευταίαν λέξιν, καὶ ὁ ξένος ἐχύθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ σεβασμίου ἐκείνου γέροντος χύνων δάκρυα χαρᾶς, καὶ,

ὦ Βάχαρ, εἶπε, οὐ λοιπὸν ἦσο ὁ ξένος μου ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον οἱ σκληροὶ ὑπηρέται μου παρὰ μικρὸν ἤθελον ἀποκλείσει ἔξω τοῦ οἴκου μου; καὶ ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ κόλπου του τὸ μόνον εἰσέτι διατηρούμενον κειμήλιον, τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος δακτύλιον· Ἀνεγνωρίσθη ἀμέσως ὑπὸ τοῦ γέροντος, τὸν ἠσπάζοντο ὅλοι οἱ οἰκεῖοι ὡς ἀρχαῖόν τινα φίλον, θαυμάζοντες τὸν πτωχὸν ἐκεῖνον ξένον, ὅστις μέγας καὶ αὐτὸς ὤν ποτε ἐφιλοξένισε τὸν εἰς τὴν πτωχείαν κεκρυμένον πλουσιώτατον Σέχαν.

Ἀφίνομεν ἡμεῖς τὰ κατὰ τὸ διάστημα τῆς αὐτόθι διατριβῆς τοῦ ἀναγνωρισθέντος φίλου χαρμόσυνα, τ ἀ ὁποῖα ἕκαστος δύναται νὰ ἐλπίζῃ ἀπὸ τὴν ἀγαθὴν καρδίαν τοῦ γεροντος ἐκείνου καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ μέλη.

Μετὰ ἕνα δὲ μῆνα ἐπανήρχετο ὁ ξένος εἰς τὴν πατρίδα καὶ τὰ τέκνα του πολὺ ἔτι πλουσιώτερος, ἢ ἄλλοτέ ποτε, πεισθεὶς ἔτι μᾶλλον, ὅτι ἡ εὐεργεσία καὶ ἡ εὐποιία δὲν μένουσιν ἀπλήρωτοι, καὶ ὅτι πολλάκις καὶ ὑπὸ πιναρὰ ἱμάτια κρύπτεται εὐγένεια·

ΓΕΩΡΓΙΑ.

Ὁ ἄνθρωπος πρὶν ἀποβλέψῃ εἰς μεγαλητέρας ἐλπίδας, πρέπει πρῶτον νὰ προβλέψῃ τὰ περὶ τροφῆς, ἐνδυμασίας καὶ τὰ τοιαῦτα. ἐκ τούτου δὲ οἱ ἄνθρωποι ἠναγκάσθησαν νὰ τελειοποιῶσι τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας, τῶν ὁποίων τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ἡ γεωπονική, ὡς ἀμέσως ἐξαγομένη ἀπὸ τὴν πλουτοδότειρα γῆν, ἥτις εἶναι ἡ ἀσφαλεστέρα πηγὴ καὶ διὰ τοὺς κατὰ μέρος πολίτας καὶ διὰ τα ἔθνη καθόλου, ὥστε νὰ μὴ ἐξαρτῶνται ἀπ' ἄλλων· ἡ γεωργία λοιπὸν εἶναι αὐθυπόστατος πλούτου καὶ ἀναπτύξεως πηγὴ, ὁ βεβαιότερος τῶν τυχαίων ἀνωμαλιῶν καὶ ἀνεξάρτητος πόρος. Ἡ διηνεκὴς μὲ τὴν φύσιν συναναστροφὴ ἀνοίγει τὴν καρδίαν καὶ τὰ αἰσθήματα τοῦ γεωργοῦ πρὸς ὅλα τὰ καλὰ· οὗτος εἶναι ἐκ φύσεως μέτριος, αὐτάρκης καὶ εὐτυχὴς παντα χοῦ, ὅπου δὲν καταπιέζει αὐτὸν τὸ βάρος τῶν ἀρχόντων. Ὁ δὲ ἀγρὸς, τὸν ὁποῖον καλλιεργεῖ μὲ κόπους, συνδέει τὸν γεωργὸν μὲ δεσμοὺς ἀδιασπάστους πρὸς τὴν πάτριον αὐτοῦ γῆν· διότι δὲν δύνατοι ν' ἀποσπασθῇ τοῦ τόπου τῆς γεννήσεώς του, ἀλλ' εἶναι καὶ πρόθυμος νὰ θυσιάσῃ καὶ ζωὴν καὶ λοιπὰ ὑπὲρ αὐτῆς. Ἐν ᾧ οἱ λοιποὶ δύνανται νὰ μεταφέρωνται, τὸν γεωργὸν ἡ κτῆσις αὐτὴ τὸν κωλύει· καὶ μόνον μεγάλα δυστυχήματα καὶ ἀδικήματα δύνανται νὰ τὸν ἀναγκάσωσιν εἰς μετανάστευσιν· διὰ τοῦτο καὶ οἱ σοφοὶ νομοθέται, οἱ κυρίαρχοι τῶν σοφῶν ἐθνῶν περιεθάλψαν τὴν γεωργίαν· αὐτὴ πρώτη ἤνοιξε τὸν δρόμον τοῦ πολιτισμοῦ, καὶ εἰς μόνας τὰς ἐπὶ τῆς γεωργίας στηριζομένας πολιτείας ἐπιφαίνεται ὁ πολιτισμὸς καὶ ἡ εὐνομία. Εἰς τὴν Σίναν ὁ Βασιλεὺς ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐπιλαμβάνεται τὸ ἄροτρον, καὶ ἡ Σίνα διὰ τοῦτο ὑπερβαίνει κατὰ τὴν πολυανθρωπίαν τἆλλα κράτη, διότι εἶναι γεωργική· τοιοῦτο ἦτο καὶ τὸ πάλαι ἡ Αἴγυπτος· διὰ τοῦτο καὶ τὸ πλέον τοῦ ἡμίσεως τῆς Εὐρώπης εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν φυτῶν· καὶ ἐν Γαλλίᾳ τὸ ἥμισυ τοῦ ἐδάφους εἶναι ἀρόσιμοι γαῖαι. Ἀφοῦ δὲ ἡ Γεωργία εἶναι μήτηρ τοῦ πολιτισμοῦ, ταύτην δ' ἀναπτύσσει τὸ καλλιεργήσιμον τῆς γῆς, ἕπεται ὅτι ἡ Ἀσία εἶναι ἐπιδεκτικωτέρα μεγαλητέρου πολιτισμοῦ, διότι ταύτης τά 5/6 εἶναι καλλιεργήσιμα, ἐνῷ τῆς Εὐρώπης μόλις τὰ 2/3.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΕΡΟΛΙΘΩΝ

Τὰ σώματα ταῦτα εἶναι μεταλλοειδοῦς ὕλης, καὶ πίπτουσι πολλάκις μὲ ἀστραπάς. Οἱ Φυσιολόγοι ἐκοπίασαν πολὺ νὰ μάθωσι πόθεν ἔρχονται τὰ τοιαῦτα σώματα, ἀλ' ἀκόμη ἡ ἀρχὴ των μένει μυστήριον. Ἄλλοι μὲν δογματίζουσιν ὡς ἀρχὴν των τὴν Ἀτμοσφαῖραν· ὑποθέτουσι δηλαδὴ ὅτι αἱ εἰς τὴν Ἀτμοσφαῖραν, ἐμπεριεχόμεναι ὕλαι συνέρχονται δι' ἠλεκτρισμοῦ, καὶ καταπίπτουσιν ἐπὶ τῆς γῆς. Ἄλλοι δὲ δογματίζουν, ὅτι εἶναι γεννήματα κοσμικῆς καταγωγῆς· καθὼς δηλαδὴ ἐγεννήθησαν ἡ Γῆ καὶ οἱ λοιποὶ πλανῆται, οὕτω καὶ οἱ ἀερόλιθοι, πλανώμενοι εἰς τὸ οὐράνιον διάστημα μετὰ μεγίστης ταχύτητος, διὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἐπενέργειαν τῶν πλανητῶν, καὶ καταπίπτοντες ἐπὶ τῆς Γῆς, ὅταν ταύτης ἡ ἐπενέργεια ὑπερισχύσῃ. Ἄλλοι δὲ πάλιν λέγουσιν, ὅτι εἶναι συντρίμματα ὀρέων Ἡφαιστείων, τῆς γῆς ἢ τῆς Σελήνης ἀπεκσφενδονιζόμενα εἰς μεγάλα ὕψη καὶ ἀποστάσεις, καὶ καταπίπτοντα τέλος ἐπὶ τῆς Γῆς μετὰ πολλὰς περὶ αὐτὴν περιστροφάς.

Ἡ καταπτωσις τῶν ἀερολίθων οὐδὲ πολὺ συχνὴ εἶναι, οὐδὲ πολὺ σπανία. Ἐμέτρησαν οἱ Φυσιολόγοι ὀγδοήκοντα περίπου καταπεσόντας εἰς διοφόρους τόπους, ἐντὸς τριάκοντα ἐτῶν.

Εἰς πολλοὺς τόπους εὑρίσκονται λίθοι μεμονωμένοι ἔχοντες τὴν αὐτὴν τῶν ἀερολίθων χημικὴν σύνθεσιν καὶ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν. Τοῦτο βεβαιοῦσιν οἱ Φυσιολόγοι, μαρτυροῦσι δὲ καὶ οἱ κάτοικοι τῶν τόπων, ὅπου εὑρίσκονται οἱ τοιοῦτοι λίθοι· παράδειγμα δὲ φέρουσι τὸν σίδηρον τῆς Σιδηρείας (fer de palbas).

Οἱ ἀερόλιθοι οὗτοι πολλάκις ἐξ ἀγνώστων αἰτιῶν πίπτουσιν εἰς κονιορτὸν ἀμμώδη καὶ σταχτώδη ξηρὸν ἢ ὑγρὸν, καὶ πολλάκις ἐρυθρὸν. Τὴν 5 Νοεμβρίου τοῦ 1819 ἔπεσεν ἐκ Ὁλλανδίᾳ βροχὴ ἐρυθρὰ, τοῦ ὁποίου φαινομένου αἰτίαν ὑποθέτουσιν οἱ Φυσιολόγοι τὰ ἐνυπάρχοντα ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ἔναιμα ζωῦφια, καὶ τὰ ἐν ταῖς λίμναις ἀνυψούμενα διὰ τῶν σιφώνων ἐν τῇ Ἀτμοσφαίρᾳ. Εἰς τὴν Βυζαντινὴν ἱστορίαν ἀναφέρεται ὅτι τὴν 5 ἢ 6 Νοεμβρίου (472 μ. χ.) παρὰ τὸ Βυζάντιον ἔπεσε μεγίστη ποσότης μέλανος κονιορτοῦ, ὥστε καὶ ὁ οὐρανὸς ἦτο καταπύρινος· ὁ δὲ Κεσσαρεὺς Προκόπιος, καθὼς καὶ ὁ Μάρκελλος ἀποδίδουσι τοῦτο εἰς ἔκρηξιν τοῦ Βεσουβίου. Καὶ ἴσως ἡ ὑπόθεσις τούτων δὲν εἶναι ἀπίθανος, ἐὰν ἐνθυμηθῶμεν ὅμοιον συμβὰν κατὰ τὸ 1792

εἰς τὸ Περοῦ. Διότι τότε καὶ ὁ οὐρανὸς ἦτο κατάφωτος, καὶ οἱ κάτοικοι ἤκουσαν βροντὰς ἐκρήξεων.

ΦΡΙΚΩΔΗΣ ΚΕΡΑΥΝΩΣΙΣ.

Ἐπὶ μιᾶς κορυφῆς τῶν Ἄλπεων κεῖται χωρίον ἐκ δεκατεσσάρων οἰκιῶν καὶ μιᾶς ἐκκλησίας Cut-auneuf καλούμενον. Περὶ τὴν 10 1/2 ὥραν τοῦ 1819 ἡμέραν κυριακὴν οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου τούτου εὑρίσκοντο ἐν τῷ ναῷ· καὶ ἑνῷ νέος τις δεκαοκταέτης ἀνεγίνωσκε τὸν Ἀπόστολον ἠκούσθησαν βρονταὶ ἀλλεπάλληλοι, καὶ μετ' αὐτὰς κεραυνὸς καταπεσὼν ἀφῆρεσεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Ἀναγνώστου τὸ βιβλίον, καὶ φλὸξ περιζώσασα τὸ σῶμά του τὸν ἔσφιξεν ἀπὸ τὸν λαιμόν, ὅστις κατ' ἀρχὰς ἐκρούγαζεν ὑπὸ τοῦ φόβου, ἀλλ' ἔπειτα ἐκλείσθη τὸ στόμά του, κατέπεσε καὶ αὐτὸς καὶ ὅλοι οἱ παρευρεθέντες καὶ ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ ἐτειναχθησαν ὅλοι ἔξω τῆς ἐκκλησίας· ὁ δὲ ἱερεὺς ἐλειποθύμησε, καὶ μόλις τὰ πολλὰ βοηθήματα ἠδυνήθησαν νὰ τὸν ἐπαναφέρωσιν εἰς τὴν ζωὴν, ἀφοῦ ἐξήμεσε πολὺ αἷμα. Ἦτο δὲ πληγωμένος καιρίως εἰς τὸν δεξιὸν ὦμον, εἰς τοὺς δύο βραχίονας, εἰς τὸν ἀριστερὸν ὦμον, εἰς τὸν ἀριστερὸν μηρὸν καὶ εἰς τὸ ἄνω χεῖλος μέχρι τῆς ῥινός. Καὶ μολονότι ἰάθησαν αἱ πληγαὶ ἐντὸς δύο μηνῶν, ἀλλ' ἔμειναν παράλυτοι οἱ βραχίονες αὐτοῦ. Οἱ δὲ τοιοῦτοι εἶναι γνωστὸν ὅτι ὑποφέρουσιν εἰς τὰς διαφόρους τῆς Ἀτμοσφαίρας μεταβολάς· Ὁ κεραυνὸς οὗτος ἀπέσπασεν ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς βρέφος, καὶ τὸ ἔῤῥιψεν ἐξ πόδας μακράν. Ἡ Ἐκκλησία εἶχε πληρωθῆ μαύρου καὶ πυκνοῦ ἀτμοῦ, καὶ δὲν διεκρίνοντο τὰ ἀντικείμενα, εἰμὴ διὰ τῆς λάμψεως τῶν ὑπὸ τῶν κεραυνῶν ἀναφθέντων ἱματίων. Ἐφονεύθησαν δὲ ἐννέα ἄνθρωποι, καὶ ἐπληγώθησαν ὀγδοήκοντα δύο, ὁμοίως καὶ ὅσοι κύνες εὑρέθησαν παρὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ πέντε πρόβατα καὶ εἰς ἵππος· ὁ κεραυνὸς οὗτος ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ κωδωνοστασίου, τὸν ὁποῖον ἐτείναζε δεκαὲξ μέτρα μακρὰν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τὸν εὗρον ἐμπηγμένον εἰς χαραγὴν βράχου, ἔπειτα δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Ο ΔΟΥΛΟΣ Ἀλλὰ μὴν

Ὁ Διογένης Λαέρτιος διηγεῖται ὅτι ὁ φιλόσοφος Δημόκριτος ὠνόμασεν ἕνα του δοῦλον —ἀλλὰ μὴν— καὶ ἕνα ἄλλον ἄλλῳ συνδέσμῳ, θέλων ν' ἀποδείξῃ διὰ τούτου, ὅτι ἡ ὀνοματοθεσία ἢ ὀνοματολογία εἶναι κατὰ συνθήκην, καὶ ὄχι κατὰ φύσιν. Διότι παρὰ τοῖς παλαιοῖς φιλοσόφοις πολλὴ ἐγένετο συζήτησις: ἂν ἡ ὀνοματοθεσία ἦναι φυσικὴ, ἤγουν διὰ νὰ ἐξηγῇ τὴν φύσιν ἑκάστου ὀνομαζομένου, ἢ ἂν οἱ ἄνθρωποι κατὰ κοινὴν συνθήκην ἔθεσαν τὰ ὀνόματα· καὶ μία δὲ τρίτη τάξις φιλοσόφων ἐδόξαζεν, ὅτι εἷς μόνος ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἔθεσεν εἰς ὅλα τὰ πράγματα τὰ ὀνόματα, τὸν ὁποῖον καὶ ὀνομάζουσιν Ὀνοματοτργὸν ἢ Ὀνοματοθέτην. Ἡ γνώμη αὕτη εἶναι ἴσως ἡ ἀληθεστέρα, διότι βεβαιοῦται καὶ ὑπὸ τῆς θείας Γραφῆς, ἥτις ἀναφέρει, ὅτι ὁ Ἀδὰμ ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος καὶ μόνος ὀνοματοθέτης.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ.

Περὶ τῆς λέξεως ΚΛΑΣΙΚΟΣ, καὶ διατὶ λέγονται κλασικοὶ συγγραφεῖς οἱ πρὸ χριστοῦ.

Ὁ Ἕκτος Βασιλεὺς τῆς Ῥώμης Τύλλος Ὁστύλιος, εἶχε διαιρέσει τοὺς κατοίκους τῆς Ῥώμης εἰς ἓξ κλάσεις· Classis λατινιστὶ δηλοῖ κλῆσις, διότι ἐκαλοῦντο εἰς συνεδρίασιν (Διονυσ. Ἁλικαρνασ. εἰς τὰ ἀρχαιολ.) καὶ ἑκάστους Ῥωμαῖος ἀνήκεν εἰς μίαν αὐτῶν· οἱ δὲ τῆς πρώτης ἐξαιρέτως, ἐλέγοντο Κλασικοὶ Classici. Πρῶτος ὁ Ῥωμαῖος Ἀουλος Aulus (Ἑλ. Αὖλος) Γέλιος ὠνόμασε τὴν λέξιν Classicus. Ἐλέγετο καὶ κλασικὸν ἔδαφος, καὶ κλασικὴ γῆ καὶ κλασικὴ ἀρχαιότης, ἡ περιεχουσα το ἄκρως ἄωτον. ἐλέγετο πρὸς τούτοις καὶ εἰς πᾶν τέλειον πρᾶγμα. ὡς κλασικὸν ἀγαλμα, ὄργανον, σκεῦος, ἀγγεῖον κτλπ. Κλασικὸν ἔδαφος; ἐλέγετο τὸ ἔνδοξον, ὁμοίως καὶ γῆ, ὡς αἱ Ἀθῆναι κτλ. (α).

Ἐπὶ τοῦ Ἀριστάρχου Σαμοθρᾳκέως καὶ Ἀριστοφάνους Βυζαντινοῦ τοῦ γραμματικοῦ (150 π Χ.) οἱ περιώνυμοι Γραμματικοὶ τῆς Ἀλεξανδρείας ἠθέλησαν νὰ διακρίνωσι τὸ ἄπειρον πλῆθος τῶν συγγραφέων, διὰ νὰ τοὺς συνάψωσιν εἰς ἕν, καὶ νὰ τοὺς μεταχειρίζωνται οἱ μεταγενέστεροι (β). ἡ ἐκλογὴ αὕτη ὠνομάσθη κανὼν Ἀλεξανδρινὸς καὶ ἔταξαν ποῖοι πρέπει νὰ ὀνομάζωνται κλασικοὶ, δηλαδὴ οἱ πρὶν χριστοῦ. Οἱ δὲ νεώτεροι εἰσῆξαν καὶ τὸν μετὰ χριστὸν ἀκμάσαντα Λουκιανὸν, ὡς γλαφυρὸν Ἀττικιστὴν, οὐχὶ δὲ καὶ ἄλλον τινά. Ὁ Γαζῆς εἰς τὸ Δ'. τῆς γραμ. εἶχε τοὺς ὀνομάσει ἐνδόξους, καὶ Διονύσιος καὶ Πρόκλος [οὔ τινος πόνημα εἶναι ἡ χρηστομάθεια, βιβλίοι κριτικὸν, μὴ σωζόμενον] τοὺς ὀνομάζουν κρατίστους, ἀλλ' οἱ Εὐρωπαῖοι τοὺς ὀνομάζουσι Κλασικοὺς, ἀπὸ τὸ Λατινικὸν, ὡς εἴπομεν, Classis, ἐξ οὗ Classicus· καὶ ταύτην τὴν λέξιν πρῶτος εἰσῆξεν ὁ Μακαρίτης Κοραῆς καὶ εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς γλῶσσαν· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι μετεχειρίζοντο τὴν λέξιν καὶ ἐπὶ τῶν μαθητῶν, πρώτη κλάσις κτλ. Ὁ Διονύσιος τὴν

(α) Τινὲς, ἐν εἷς καὶ ὁ Καθηγητὴς Κ. Σχινᾶς, δὲν ἐγκρίνουσι τὰς τοιαύτας φράσεις.

[β] Ὡς αἰτίαν τῆς τοιαύτης καταστάσεως ἡ φιλολογία προτείνει τὴν ἑξῆς. Οἱ φιλομαθεῖς Πτολεμαῖοι, θέλοντες νὰ διασώσωσι τὰ συγγράμματα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, τὰ ὁποῖα καθ' ἡμέραν ἠφανίζοντο ἐκ πολλῶν αἰτιῶν, ἔτι δὲ καὶ νὰ πλουτίσωσι τὴν Ἀλεξανδρινὴν Βιβλιοθήκην ἀπὸ τὰ συγγράμματα ἐκείνων, πρεκατήρξαν ἀμοιβὰς μεγάλας, ἐὰν τις ἔχων αὐτὸς, ἢ εὑρὼν παρ' ἄλλοις, ἤθελε φέρει εἰς τὴν βιβλιοθήκην ἐκείνην σύγγραμμα ἐνδόξου τινὸς συγγραφέως, οἷον, Ξενοφῶντος, Δημοσθένους κτλ. Τοῦτο διήγειρε τὴν κερδοκοπίαν πολλῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης λογίων, καὶ προσέφερον ψευδεπίγραφα τοιαῦτα συγγράμματα ἢ ἰδικὰ των ἢ ἄλλων μεταγενεστέρων, καὶ ἐκ τούτου ἐκινδύνευσαν νὰ ἠνθεύσωσιν Ἑλλὴν τὴν φιλολογίαν. Διὰ νὰ ἐμποδίσουν οἱ τότε ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Γραμματικοὶ τὴν τοιαύτην κιβδηλίαν, ἐσκέφθησαν καλῶς, καὶ ἐκανόνισαν τὰ διάφορα συγγράμματα, διακρίναντες τὰ νόθα ἀπὸ τὰ γνήσια, καὶ ὀνομάσαντες κλασικοὺς συγγραφεῖς τοὺς ἀκμάσαντας πρὶν Χριστοῦ, διότι καὶ οὗτοι μόνοι ἔγραφαν εἰς τὸν ἀκραιφνέστερον Ἑλληνισμόν.

παράγει ἀπὸ τὸ κλῆσις· τινὲς γράφουσι κλασσικὸς μὲ δύω σσ, διότι καὶ Λατινιστὶ Classis μὲ δύω γράφεται· ἀλλ' ἡμεῖς Ἑλληνίζοντες πρέπει νὰ τὴν γραφωμεν μὲ ἕν· Διότι δυνάμεθα νὰ τὴν παράζωμεν ἢ ἐκ τοῦ κλῆσις, κατὰ τὸν Ἁλικαρνασσέα, ἢ ἐκ τοῦ κλάω, ὦ.

ΠΕΡΙ ΟΝΕΙΡΟΥ.

Ὅλοι ἐξ οἰκείου πεθήματος, γνωρίζομεν, ὅτι καθ' ὕπνους, πολλάκις ὀνειρευόμεθα ὅτι πράττομεν ἢ λέγομεν, ὅσα ἐπράξαμεν ἢ ἐλαλήσαμεν κατὰ τὴν ἡμέραν, καὶ πολλάκις καθ' ὕπνους τὸ πνεῦμα ἡμῶν ἐνασχολεῖται εἰς τὰ ἔργα τῆς προτεραίας ἡμέρας. Μάλιστα παρετηρήθη, ὅτι τὸ πνεῦμα καθ' ὕπνους ἀνακαλύπτει ἀληθείας, ὅσας κατὰ τὴν ἡμέραν ἔμενον κεκαλυμμένοι καὶ ἀδιάκριτοι Διηγοῦνται, ὅτι γυνή τις ἔμπορος ἀπώλεσε βολάντιον πλῆρες χρυσίου κατὰ τὴν ἀγορὰν, ὅπου ἀπῆλθε διὰ νὰ ἀγοράσῃ διαφόρους πραγματείας. Δὲν ἠδυνήθη νὰ πληροφορηθῇ οὐδὲ πῶς ἀπωλέσθη, οὐδὲ ποτε, οὐδὲ ἂν ἐλάλησε ὑπό τινος· κοιμηθεῖσα ἐν τοιαύτῃ τοῦ πνεύματος ταραχῇ, εἶδε κατ' ὄναρ, ὅτι ἄνθρωπός τις κόκκινα φορῶν ἱμάτια, ἔκυψε πρὸ αὐτῆς καὶ ἀνελάβετο τὸ βολάντιον τοῦτο· ἅμα ἡμέρᾳ καταβᾶσα ἡ γυνὴ αὕτη εἰς τὴν ἀγορὰν, ἐσταθη ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, ὅπου κατ' ὄναρ εἶδε τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον. Ἐν ὄντι περὶ μεσημβρίαν βλέπει τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον, ὅστις διαβαίνων ἔῤῥιψεν ὄμματα δεινὰ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τόπου· ἀμέσως ἡ γυνὴ καταμηνύει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἀρχὴν, ὅστις καὶ ὑπεχρεώθη νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ βολάντιον· τότε δὲ ἐνθυμήθη ἡ γυνὴ, ὅτι τὴν προτεραίαν τῷ ὄντι εἶδέ τινα κυψαντα πλησίον της, ἀλλὰ δὲν ἐπρόσεξε τότε παντάπασι πρὸς αὐτόν.

Ἐπὶ τοιαύτης καθ' ὕπνους ἐργασίας τοῦ πνεύματος, ὁ Κοντιλιανὸς Ῥωμαῖος ἔγραψε Λατινιστὶ ἐπίγραμμα, τὸ ὁποῖον ἐφιλοτιμήθη τις νὰ μεταφράσῃ εἰς μέτρον δακτυλικὸν καὶ ἐλεγεῖον.

Κεκμηκὼς ὅτ' ἀνὴρ ἀπ' ἄγρης ἀμπάνεται ὕπνῳ (ἠλέκτρος)
Εἰς νόος πέτεται οὐρεά τ' ἀν' δρυμά τε.
Ἵπποι δ' ὄνειροι ἠνιόχοις, περὶ τέρμα θ' ἑλίσσον
Ἅρμα· Θέμις δὲ δίκαι τ' ἀνδρὶ θεμιστοπόλῳ·
ἄλλως.
Ἠνίκ' ἀπ' ἀγρετίης πόδ' ἔκυ' ἐὸν ἐς δόμον ἀνὴρ
Θηραγρέτης, καὶ τόν δ' ὕπνος ἐκάρψε τάχα
γυῖα καμόντα, ὀρεσσιβάτης νόος εἰν ἀν' ὕλην
Πλάζεται. Ἠνιόχοις δ' ἵπποι τε ἅρματά τε,
Τά κεν τέρμα παρηΐξ', ὅῳς ὀνειρήσεσκε.
Ὡς δὲ θέμις τε δίκαι τ' ἀνδρὶ θεμιστοπόλῳ.

Εἰς τὴν μετάφρασιν ταύτην ὡδηγήθην καὶ ἀπὸ ἄλλην μετάφρασιν τοῦ ἐν Ἀθήναις σοφοῦ Καθηγητοῦ Κυρίου Φ. Ἰωάννου.

Εἶναι λυπηρὸν ὅτι οἱ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς Σχολεῖοις μαθητευόμενοι κατὰ τοὺς χρόνους τούτους δὲν φιλοτιμοῦνται νὰ γράφωσιν εἰς τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν. Ἀφοῦ τινες εἶπον ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ δυνηθῶμεν νὰ γράφωμεν ὡς ὁ Ἡλάτων, ἡμεῖς ἀπεφασίσαμεν οὐδὲ καθὼς ὁ Λιβάνιος οὐδὲ καθὼς ἄλλος τις τῶν μεταγενεστέρων Ἑλληνιστῶν, νὰ προσπαθήσωμεν νὰ γράφωμεν.

ΜΩΜΟΣ.

(Συνέχεια ἀρ. 8.)

Ἐνεθυμήθην, εἶπε τότε ὁ Ἀρχίλοχος ἀστεῖόν τι ὅπερ εἶχον ἀκούσειν ἀπότινα φίλον μου, ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ συμβὰν, διηγούμενον· Νεανίσκοι τινες, ἔλεγεν, εὐθυμοῦντες ἐν οἰκίᾳ, καὶ μεθυσθέντες, εἰς τοσοῦτον ἦλθον μανίας, ὥστ' ἐνόμιζον τὴν μὲν οἰκίαν, τριήρη, τὴν δὲ ξηρὰν, θάλασσαν· καὶ ἑαυτοὺς πλέοντας καὶ χειμαζομένους· Τόσον δ' ἔκφρονας κατήντησεν αὐτοὺς ἡ μέθη, ὥστε ὅλα τὰ σκεύη καὶ στρώματα τῆς οἰκίας ἔῤῥιπτον εἰς τὴν θάλασσαν ὡς ἐλευθεροῦντες τάχα τὴν τριήρη ἐκ τοῦ βάρους· Ὅσον δὲ συνκθροίζετο τὸ πλῆθος καὶ ἥρπαζον τὰ ῥιπτόμενα, τόσον περισσότερον αὐτοὶ ἔῤῥιπτον τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ· Τὴν ἐπιοῦσαν δὲ ἐναχθέντες καὶ ἐρωτώμενοι περὶ τῶν χθὲς, ἀπεκρίθησαν ὅτι ἔῤῥιψαν πάντα τὰ περιττὰ εἰς τὴν θάλασσαν ἐνοχλούμενοι ὑπὸ χειμῶνος· Ἀπορούντων δὲ τῶν κριτῶν διὰ τὴν ἔκστασιν τῶν νεανίσκων, ὁ πρεσβύτατος αὐτῶν εἶπε· Ναὶ, ὦ ἄνδρες Τρίτωνες· μεγαλώτατος χειμὼν, καὶ τόσον ὥστ' ἐγὼ μὴ δυνάμενος ἵστασθαι, ἔπεσον εἰς ἕνα τῶν θαλάμων καὶ ἐκείμην ὡς νεκρός· Ἰδόντες δὲ αὐτοὺς οἱ κριταὶ οὕτως εἰσέτι παραλογιζομένους, συγχωρήσαντες ἀφῆκαν, ἐπιτιμήσαντες αὐτοὺς ἵνα μὴ μεθύσωσι πλέον· Αὐτοὶ δὲ εὐχαριστήσαντες εἶπον Ἂν ἐλευθερωθῶμεν ἀπὸ τὸν μέγαν αὐτὸν κίνδυνον, καὶ εὕρωμεν λιμένα, ἐπιγραψόμεθα καὶ ὑμᾶς μετὰ τῶν ἄλλων θαλασσίων Θεῶν, ἐν τῇ πατρίδι ἡμῶν, Σωτῆρας, ὡς ἐπιφανέντας διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν· ἔκτοτε δὲ ἡ οἰκία αὕτη, ἔλεγεν ὁ φίλος μου, ὠνομάσθη Τριήρης.

Αὐτὰ καὶ τοιαῦτα λέγοντες διασκεδάσαμεν μετὰ τὸ δεῖπνον· καὶ ἐπειδὴ προέβη ἡ νύξ, ἐπορεύθημεν εἰς τὰς κλίνας ἔνθα καὶ ἀνεπαύσαμεν τὰ ἐκ τῆς ὁδοιπορίας κεκοπιακότα ἡμῶν σώματα.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'.

ἡ περιήγησις.

Τὴν ἐπαύριον ἐξελθόντες ἀπὸ πρωΐας ἐκινήσαμεν εἰς ἐπίσκεψιν τῆς πόλεως καὶ τῶν δημοσίων αὐτῆς καταστημάτων. ἐν πρώτοις ἤλθομεν εἰς τὴν μεγάλην τῆς στοιχειοδους μαθήσεως σχολὴν, εἰς ἣν ἐδιδάσκοντο ὑπὲρ τοὺς 800 παῖδας· Τὸ κατάστημα αὐτὸ εἶχε σχῆμα παραλληλόγραμμον ἐπίμηκες, ἐν μέσῳ περιβόλου ἱκανῆς ἐκτάσεως, κείμενον· αἱ δύο μακραὶ αὐτοῦ πλευραὶ εἶχον ἀνὰ ἑπτὰ δωμάτια, φωτιζόμενα ἀμφωτέρωθεν ἠδ' ἄνω πλευρὰ εἶχε τέσσαρα μόνον, καὶ ἡ πλευρὰ τῆς πύλης δύο. εἰς ἕκαστον τῶν δωματίων ἐδιδάσκοκον τεσσαράκοντα μαθηταὶ, καὶ ἐφ' ἑκάστης τεσσαρακοντάδος ἦν ἐπιστατῶν διδάσκαλος· ἕκαστος δὲ τῶν διδασκάλων ἔχων τὴν κατοικίαν αὐτοῦ ἐντὸς τῶν συνοικιῶν τῆς πόλεως, ὡδήγει καθημέρην τοὺς μαθητὰς τῆς συνοικίας αὐτοῦ ἐπιστρέφοντας, καὶ ἐρχομένους εἰς τὴν σχολὴν. πάντες οἱ μαθηταὶ ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὸ ἄριστον· διότι τὸ ἐξέρχεσθαι τῆς σχολῆς εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας ἦν αὐστηρῶς ἀπηγορευμένον. Τὴν ὥραν τῆς ἀναπαύσεως διεσκέδαζον σωματοκούμενοι εἰς τὸ ἐν μέσῳ τοῦ καταστήματος ὕπαιθρον, καὶ μόνοι οἱ ἀμελεῖς καὶ ἄτακτοι ἐκωλύον-

πρὸ τῆς διασκεδάσεως, μένοντες κατάκλειστοι εἰς τὰ δωμάτια. διήλθομεν ὅλα τὰ δωμάτια καὶ πανταχοῦ τὴν αὐτὴν εὐταξίαν, καὶ καθαριότητα περὶ τὰ μαθήματα· ὁποῦδὴν καὶ ἐπιμέλειαν ἀπηντῶμεν· Μετὰ τὴν τῆς σχολῆς ἐπίσκεψιν διευθύνθημεν εἰς τὴν δημόσιον βιβλιοθήκην, κειμένην ἐντὸς τοῦ περιβόλου ναοῦ τινος μεγαλοπρεποῦς, πλήρη πολλῶν βιβλίων εὐτάκτως κειμένων ἐντὸς τῆς βιβλιοθήκης ἦσαν τέσσαρα δωμάτια δι' ἀναγνωσιν καὶ διὰ τοῦτο ἀναγνωστήρια καλούμενα· Εἰς αὐτὰ εὕρομεν πολλοὺς καὶ διαφόρους ἀναγνώστας. εἰς τὸ μὲν ἐκάθηντο σεβάσμιοί τινες ἱερεῖς, τὰ ἱερὰ κατέχοντες βιβλία καὶ ἀκριβῶς τὰς γραφὰς διερευνῶντες, ὁ βιβλιοθηκάριος ἦν ἱερεὺς καὶ αὐτὸς γλυκὺς μὲν καὶ εὐπροσήγορος, ἀλλὰ λακωνίζων τοῖς λόγοις· εἰς ἄλλο δὲ, ἔνθα καὶ πλειότερον διετρίψαμεν χρόνον, ἐγίνετο μεταξὺ τῶν ἀναγνωστῶν συζήτησις ἂν τὰ ἐν τοῖς περιοδικοῖς ἐκδιδόμενα μυθιστορήματα ἠδύναντο νὰ χορηγήσωσιν εἰς τοὺς ἀναγινώσκοντας ὠφέλειάν τινα ἢ οὔ. ὠφέλειαν, εἶπεν ὁ εἷς, οὐδεμίαν τέρψιν, ὅμως διασκέδασιν, κομψότητα λόγων, φράσεις τετορνευμένας, ἀνέκδοτα περίεργα, ἐρωτικὰς φάσεις μετὰ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν καὶ τὰ ὅμοια μανθάνει ὁ ἀναγινώσκων οὐκ ὀλίγα· μανθάνει δὴλ. ἀπεκρίθη ἄλλος, νὰ περικαλύπτῃ πολλάκις τὴν ἀλήθειαν, μὲ τὸ κάλλυμα τοῦ ψεύδους, νὰ γίνεται λάλος, καὶ νὰ περνᾷ ἀνεπαισθήτως τὸν καιρὸν ἐν ἀργίᾳ· Ἐνθυμεῖσαι, εἶπεν ὁ πρῶτος, ὅτι *Τέρψις σὺν τῷ καλῷ μὲν ἄριστον, ἄνευ δὲ τούτου κάκιστον*; σκοπὸς δὲ τῶν περιοδικῶν κατὰ τὴν ἐμὴν ἰδέαν δὲν εἶναι ἄλλος, εἰμὴ νὰ διδάξωσι πᾶν τ' ἀγνοούμενον, νὰ πλουτίσωσι τοὺς στερουμένους γνώσεων, καὶ νὰ μορφώσωσι τὸν ἄνθρωπον φιλόσοφον. Καὶ ὀλίγας γνώσεις, ἀπεκρίθη ἄλλος, ἀποκτῶσιν οἱ τὰ μυθιστορήματα ἀναγινώσκοντες; ἠδύναντο, εἶπεν ἄλλος, ν' ἀποκτήσωσι γνώσεις, ἂν τὰ μυθιστορήματα ἦσαν τοὐλάχιστον Ἑλληνικά. Ἀλλὰ μυθιστορήματα ἤθη ἀλλότρια εἰκονίζοντα, καὶ ταῦτα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὄχι τόσον χρηστὰ ποίαν ὠφέλειαν καὶ ποίας γνώσεις δύναντκι νὰ παρέξωσιν; δὲν ἐξογκοῦσι ταῦτα τὴν φαντασίαν, καὶ δι' αὐτῆς ἐκτός ἡμῶν ἡμᾶς αὐτοὺς ἀποσπῶσι; δὲν ἦτο συμφερώτερον καὶ διὰ τὴν ποικιλίαν καὶ διὰ τοὺς ἀναγνώστας ἂν ἀντὶ τῶν μυθιστορικῶν, κατεχωροῦντο ἀρχαῖαι κωμῳδίαι ἢ τραγῳδίαι ποιητικῶς εἰς τὴν καθομιλουμένην μεταφραζόμεναι; ἢ ἐπελάθου τὸν Πλούταρχον. *Οὐ φευκτέον ἐστὶ τὰ ποιήματα τοῖς φιλοσοφεῖν μέλλουσιν, ἀλλ' ἐν ποιήμασι προσφιλοσοφητέον, ἐθιζομένους ἐν τῷ τέρποντι τὸ χρήσιμον ζητεῖν καὶ ἀγαπᾶν λέγοντα*; ἀλλ' οἱ τὰ μυθιστορήματα μεταφράζοντες φιλολόγοι, γνωρίζουσιν ὅτι τὰ συμβουλεύοντα, καὶ τῶν ποιημάτων καὶ τῶν συγγραμμάτων χρησιμώτατα μὲν ἅπαντες νομίζουσιν, οὐ μὴν ἥδιστά γε αὐτῶν ἀκούουσιν, ἀλλ' αἱροῦνται συνδιατρίβειν ταῖς ἀλλήλων ἀνοίαις μᾶλλον, ἢ ταῖς ὑποθήκαις ἐκείνων· ἥδιον γὰρ τῆς φαυλοτέρας κωμῳδίας ἢ τῶν συμβουλευτικῶν ποιημάτων τε καὶ συγγραμμάτων ὁ πολὺς ὄχλος ἀκούουσιν· Ὅθεν ἂν τὰ τοιαῦτα ἔγραφον ἐν τοῖς περιοδικοῖς συγγράμμασιν ὀλιγωτέρους ἤθελον ἔχει ἀναγνώστας καὶ ἀγοραστάς. Ἐν τοιαύταις συζητήσεσιν ἀφέντες αὐτοὺς καὶ ἐξελθόντες τῆς βιβλιοθήκης, ἤλθομεν εἰς Παρθεναγωγικόν τι κατάστημα, ἔνθα μετὰ τῆς στοιχιώδους διδασκαλίας συνεδιδάσκοντο καὶ χειροτεχνηματικὰ μαθήματα. Ἀφοῦ δὲ καὶ αὐτόθι ἱκανῶς παρετηρήσαμεν ἐξ-

ελθόντες ἤλθομεν εἰς τὸν ἥπιον τοῦ ξενοδόχου ἡμῶν, τὸν ὁποῖον καὶ εὕρομεν μεταξὺ νεογεννήτων καθήμενον· οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, εἶπεν ὁ Ἀρχίλοχος, μετὰ τὴν ἀναχώρησιν των νεάζουσι ταῖς θριξὶ, καὶ γεροντίζουσι τοῖς σώμασιν· αἰτιῶνται δι' ὅ,τι ἔπρεπε νὰ ἐπαίρωνται σεμνυνόμενοι· δὲν ἤκουσαν φαίνεται πώποτε τὸ *Μὴ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τοὺς ὄρους ἐλθόντας*. Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ γέρων Ψύχος ἠρώτησε τοὺς δύο αὐτοῦ ξένους τὰ περὶ τῆς περιηγήσεως αὐτῶν. Ἐπεσκέφθημεν, εἶπεν ὁ Μῶμος, τὰ δημόσια τῆς πόλεώς σας καταστήματα. Ἐκινηματήθημεν πολὺ διὰ τὴν βιβλιοθήκην, δεῖγμα τῆς φροντίδος τῶν συμπολιτῶν σας ἀριδηλότατον, σπουδάζοντων, ὅσον ἐνδέχεται, νὰ μορφώσωσι τοὺς συμπολίτας αὐτῶν καλῶς καγαθούς.

Τοῦ ἀξιεπαίνου τούτου καταστήματος τὴν εὐτυχίαν, εἶπεν ὁ γέρων, χρεωστεῖ ἡ πόλις ἡμῶν εἰς δύο σεβάσμιους ἱερεῖς, τοὺς πρῶτον ταύτην καθιδρύσαντας· πρὸ αὐτῶν τὰ ὀλίγα βιβλία ὅσα ἡ δημόσιος σχολή μας εἶχεν, ἔκειντο ἐν γωνίᾳ καὶ παραβύστῳ φυλαττόμενα. Ἀπορῶ, εἶπε τότε ὁ Ἀρχίλοχος, πῶς ἡ πόλις σας νὰ μὴ ἔχῃ παρθεναγωγικόν τι κατάστημα, ἀνώτερον τῆς στοιχειώδους μαθήσεως, μορφωτικὸν ὀλίγων καὶ μητέρων ἐνῷ οἱ συμπολῖταί σας εἶναι τόσον φιλόμουσοι. Καὶ διατί ἡ τοσαύτη τῶν ἐπαιτῶν πληθὺς, ἐν ταῖς ὁδοῖς περιφερομένων καὶ προστριβόντων οὐκ ὀλίγον τοῖς ἀμφιεθέσι ψῦγον, ἐνῷ ἡ πόλις σας δὲν ἀπορεῖ φιλανθρωπικῶν καταστημάτων; ἐν ᾧ δ' ἡτοιμάζετο νὰ προφέρῃ καὶ ἄλλα, διέκοψεν αὐτὸν ἡ ὑλακὴ τῶν τοῦ κήπου κυνῶν, ἥτις ὄχι μόνον τὸν Ἀρχίλοχον διέκοψεν, ἀλλὰ καὶ ἐμὲ ἐκ τῆς τοσαύτης ληθαργίας τοῦ ὕπνου διήγειρεν, ἀποροῦντα καὶ περιβλέποντα το ἰδικόν μου οἴκημα ὡς ξένον, καὶ ἀπιστοῦντα εἰς τὰ ὁρώμενα διὰ τὸ μακρὸν ἐνύπνιον· τέλος δ' ἀνανήψας καὶ εἰ. ἐκυτὸν ἐλθὼν, κηξάμην ταῖς Μούσαις, ὅλβον μοι πρὸς θεῶν μακάρων δοῦναι καὶ πρὸς ἁπάντων ἀνθρώπων αἰεὶ δόξαν ἔχειν ἀγαθήν· τὸν δὲ ὕπνον μετὰ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἀπεχαιρέτησα λέγων.

Ψευδεῖς ὄνειροι, χαίρετ' οὐδὲν ἦτ' ἄρα·

Μένανδρος Σωκρατίδης.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΑΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Πολλοὶ γνωματεύουσιν ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ἐσυνείθιζον νὰ πωλῶσι καὶ ἀγοράζωσι διὰ τῶν κτηνῶν, μεταχειριζόμενοι βόας ἢ τοὺς ῥινοὺς τούτων ἐν τοῖς συναλλάγμασιν. Οὕτως οἱ ἀρχαῖοι παρ' Ὁμήρῳ εἰς Λῆμνον πλεύσαντες ἠγόραζον οἶνον (Ἰλ. η' 473).

Ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ,
Ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτοῖσι βόεσσιν,
Ἄλλοι δ' ἀνδραπόδεσιν . . . . . .

Ὡς ἐκ τοῦ Ὁμήρου δὲ μαρτυροῦσι καὶ Πλίνιος (Φυσ. Ἱστορ. Βιβλ. ΛΓ' Κεφ. ά.) καὶ περὶ τῶν Μασύλων δὲ ὁ Λίβιος [Βιβλ. κθ] ἱστορεῖ, ὅτι αἱ πωλήσεις παρ' αὐτοῖς ἐγίνοντο διὰ βοσκημάτων. Ἐντεῦθεν καὶ οἱ Λάκωνες τὰ βασίλεια τοῦ ἀποθανόντος Πολυδώρου ἠγόρασαν παρὰ τῆς γυναικός του Βοώνητα [Παυσ. Ἐν τοῖς Λακων]. Διότι κατ' ἀρχὰς δὲν ὑπῆρχε παρ' αὐτοῖς οὐδέ ἀργύρου οὐδὲ χρυσοῦ νόμισμα, ἀντεδίδουν δὲ βό-

ας καὶ ἀνδράποδα, ἐξ οὗ προῆλθε καὶ ἡ διὰ βοῶν ἀρίθμησις τῶν πραγμάτων, ἐννεαβοίων λεγομένων καὶ δεκαβοίων καὶ ἑκατομβοίων κτλ. Οὕτως ὁ Γλαῦκος ἀντήλλαξε πρὸς τὸν Διομήδην ὅπλα.

χρύσεαχαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων [ἰλ. Ζ. 235].

Ὁμοίως τῆς ἑκατονταθυσάνου τοῦ Διὸς αἰγίδος ἕκαστος θύσανος, ἤτοι κροσσὸς ἦτον ἑκατόμβοιος. [ἰλ. Ε' 449] Οὕτω καὶ Δυκάων ὁ τοῦ Πριάμου ἐνεθύμιζε τὸν Ἀχιλλέα, ὅπου ἐπωλήθη εἰς Λῆμνον ἡ γαθέην [ἰλ φ'. 72] ἑκατόμβοιον δέ τοι ἦλφον.

ΑΥΔΥΝΜΙΑΙ ΑΝΔΡΩΝ ΤΙΝΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ.

« Οἱ εὐφυέστεροι καὶ ἐξοχώτεροι ἄνδρες πολλάκις ὄχι μόνον ὁμοιάζουσι τοὺς κοινοτέρους ἀνθρώπους, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ τοὺς ὑπερτεροῦσι κατά τινας ἀδυναμίας καὶ δεισιδαιμονίας, χωρὶς νὰ δύναταί τις νὰ ἐξηγήσῃ τὰ αἴτια τούτων,

Περίεργά τινα παραδείγματα ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς.

Ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ ἐφοβεῖτο κοθ' ὑπερβολὴν τὰς βροντὰς, καὶ ἐνόμιζεν ὅτι διαφεύγει τοὺς κεραυνοὺς ἐὰν περιδέε τὴν κεφαλὴν του δάφναις

Ὁ μεγαλόνους Ὄββης ἐμαίνετο, ὁσάκις τὴν νύκτα ἔμενε χωρὶς φωτὶς· καὶ δὲν ἐφοβεῖτο μὲν τὸν Θεὸν, ἐφοβεῖτο ὅμως καθ' ὑπερβολὴν τὸν διάβολον.

Ὁ Μιθριδάτης ἐπίστευε τὰ ὄνειρα, καὶ μεγάλως ἐλυπεῖτο, ὅταν προεμήνυον κακά.

Ὁ Αὔγουστος ἐφοβεῖτο τὰς ἑβδομάδας τῶν ἐνιαυτῶν. Ἀνοχωρῶν δὲ ἀπό τινος τόπου εἶχε τὴν δεισιδαιμονίαν νὰ προβάλλῃ πάντοτε τὸν δεξιὸν πόδα.

Ὁ Βασιλεὺς τῆς Πολωνίας Λαδισλᾶς κατεθορυβεῖτο ὁσάκις ἔβλεπε μῆλον.

Ὁ Ἔραστος ἐκυριεύετο ὑπὸ πυρετοῦ, ἅμα ὠσφραίνετο ἰχθὺν θαλάσσιον·

Ὁ Σκαλιγερος δὲν ἐδύνατο νὰ ἴδῃ τὸ κάρδαμον χωρὶς ν' ἀνατριχιάσῃ.

Ὁ Τάσσος πολλάκις ἐνόμιζεν, ὅτι ἔβλεπεν εἰς τὰ πλάγιά του τὸν Διάβολον.

Ὁ Δοὺξ Δ' ἐπερνὸν ἐλιποθύμει, ὁσάκις ἔβλεπε λαγώνς.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΗΛΙΟΥΠΟΛΙΤΑΣ.

Ὅταν ἡ φήμη διεβίβασε καὶ πρὸς ἡμᾶς τὸν διορισμὸν τοῦ πρώην μὲν Ἁγίου Ἐλαίας, νῦν δὲ Ἁγίου Ἡλιουπόλεως Κ. Διονυσίου εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἐπαρχίαν, ἐμακαρίσαμεν ὑμᾶς, διότι, ἂν καὶ ἀπολέσατε ἐκ τοῦ μέσου ὑμῶν τὸν Πανιερώτατον Ἅγιον Ἄνθιμον πρώην Ἡλιουπόλεως, νῦν δὲ Ἀρχιεπίσκοπον Σμύρνης ἄνδρα ἀληθῶς ἅγιον, συνετὸν, καὶ τῶν καλῶν ζηλωτὴν, ἀπελαύσατε ὅμως ἀντ' αὐτοῦ ἕτερον Ποιμενάρχην ὄχι ὀλιγώτερον συνετὸν, φιλόμουσον, καὶ ἐνάρετον. χαίρετε λοιπὸν. ἀγαθοὶ Ἡλιουπολῖται, διότι ἐλάβατε παρὰ Θεοῦ τοιοῦτον Ἀρχιερέα, οἷος ἔπρεπεν ὑμῖν, ὅσιον, ἄκακον, καὶ πραγματικῶς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τιθέμενον ὑπὲρ τῶν λογικῶν του προβάτων. Φιλοτιμήθητε νὰ βελτιώσετε καὶ νὰ αὐξήσετε τὰ κοινωφελῆ Δημόσια καταστήματάσας διὰ τοῦ ὄντως κοινωφελοῦς Ἀρχιερέως ἡμῶν. Συστήσατε Σχολεῖα Ἑλληνικά τε καὶ Ἀλληλοδιδακτικὰ ὁπου δὲν ὑπάρχουσι, καὶ φροντίσατε τὸ εφ' ἡμῖν νὰ ἐπαναλάμψῃ καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ἡ ἐκλησία τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, ὅπου κατὰ πρῶτον ἐκηρύχθη ἡ Ὀρθοδοξία καὶ τὸ Εὐαγγέλιον.

ἔῤῥωσθε.

Ὁ Φίλος σας Κ. Ἰσ.

Ο ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ καὶ ΟΙ ΑΒΔΗΡΙΤΑΙ.

Νέος ὢν ὁ Δημόκριτος ἀπεδήμησεν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅπου ἀπέκτησε διαφόρους Ἐπιστημονικὰς γνώσεις. Ἐπιστρέψας εἰς τὴν πατρίδα του Ἄβδηρα πολιν τῆς Μακεδονίας ἐπὶ τοῦ Νέστου ποταμοῦ, κατεγίνετο εἰς τὴν θεωρίαν καὶ μελέτην τῆς φύσεως, ἀποφεύγων τὴν συναναστροφὴν τῶν συμπολιτῶν του, καὶ διηνεκῶς γελῶν διὰ τὴν μωρίαν καὶ ματαιότητα τῶν ἀνθρώπων, ἐξ οὗ καὶ Γελασῖνος ἐπωνομάσθη.

Οἱ συμπατριῶταί του ὀνομαστοὶ διὰ τὴν παχυλὴν ἀμάθειαν καὶ ἀπειροκαλίαν των, ἐξέλαβον τὸν Δημόκριτον ὡς πάσχοντα τὸ λεγόμενον Ἀβδηρικὸν Πάθος [α] Διὸ ἀπεφάσισαν νὰ πέμψωσι πρὸς τὸν Ἱπποκράτην πρέσβεις καὶ ἐπιστολάς, δι' ὧν πληροφοροῦντες τον περὶ τῆς μανίας τοῦ συμπολίτου των τὸν προσεκάλουν διὰ θερμῶν δεήσεων νὰ ἔλθῃ πρὸς θεραπείαν αὐτοῦ. « Τὰ πολλὰ γράμματα, ἔλεγον, τὸν κατέστησαν μανιώδη! Πόσον εὐτυχὴς ἤθελεν εἶσθαι, ἐὰν ἦτον ἀμαθής! Πόσον δὲ καὶ ἡμεῖς ἠθέλαμεν τὸν ἀγαπᾶν τότε! εἶναι, λέγει. ἄπειροι κόσμοι, οἵτινες ἴσως γέμουσι Δημοκριτῶν, καὶ ἂν δὲν εὐχαριστῆται ἀπὸ τοῦτο τὸ ὄνειρον, πλησιάζει ἐκεῖ τὰ ἄτομα. [β] Ἀπαριθμεῖ τοὺς οὐρανοὺς, χωρὶς νὰ σαλεύῃ ἀπ' ἐδῶ, καὶ γνωρίζει τὸν Κόσμον, χωρὶς νὰ γνωρίζεται ὑπ' αὐτοῦ. Ἕνα καιρὸν ἐσυμβίβαζε τὰς φελονεικίας μας εὑρισκόμενος μετοξὺ ἡμῶν, τώρα κεκλεισμένος λαλεῖ μὲ τὸν ἑαυτόν του. Ἐλθὲ λοιπὸν, θεῖε ἄνθρωπε, νὰ τὸν σώσῃς, διότι ἡ μανία του ἔφθασε τὸν ἀνώτατον βαθμόν. » Ὁ Ἱπποκράτης καίτοι ὀλίγην πίστιν δοὺς εἰς αὐτοὺς, ἀνέχώρησεν ὁρμῶς, καὶ, παραδοξος τῷ ὄντι σύμπτωσις! ἔφθασεν εἰς τὰ Ἄβδηρα, καθ' ἣν στιγμὴν ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον κατηγόρουν ὡς ἄφρονα, καθήμενος ὑπὸ τὴν πυκνὴν σκιὰν δάσους τινος πλησίον ἑνὸς ῥύακος ἦτο τοσοῦτον βυθι-

---

(α) ἀσθένειά τις ἐμοία περιεδικῇ τινι μανίᾳ ἰδίως ἐπικρατούσῃ παρὰ τοῖς Ἀβδηρίταις.

(β) Ὁ Δημόκριτος ὑπῆρξε μάλιστα περίφημος μεταξὺ τῶν ἄλλων φιλοσόφων τῆς Ἀρχαιότητος, διότι ἐφεῦρε τὸ σύστημα τῶν Ἀτόμων, δι' οὗ ἐδείξαν ὡς πρώτην καὶ ἀρχικὴν αἰτίαν τῆς τοῦ Παντὸς φύσεως δίνηκαὶ τινα κίνησιν μικροτάτων καὶ ἀδιαιρέτων ἀτόμων, τὰ ὁποῖα κινούμενα εἰς τὸ ἄπειρον διάστημα τοῦ Παντὸς, ποτὲ μὲν συνέρχονται πρὸς ἀλληλα, ποτὲ δὲ διαχωρίζονται. Αἰλ. Ποικ. Ἱστορ.

σμένο, εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ἕδρας τοῦ λογιτοῦ, ὥστε δὲν ἠσθάνθη τὸν φίλον του πλησιάζοντα.

Αἱ πρὸς ἀλλήλους φιλοφροσύναι ὑπῆρξεν πολλὰ ἀλίγαι, διότι ὁ φρόνιμος φείδεται καὶ χρόνου καὶ λόγων. Ὅθεν ἀφήσαντες τὰς περιττολογίας μετέβησαν εἰς τὴν περὶ ἀνθρώπου καὶ τοῦ νοὸς αὐτοῦ ἔρευναν. Ἐνταῦθα δὲ διατρίψαντες ἱκανὴν ὥραν μετεπήδησαν εἰς ἄλλο οὐχ ἧττον σπουδαῖον ἀντικείμενον τὴν Ἠθικήν.

Εἰς τοσαύτην ἀναίδειαν καὶ ἀνοησίαν καταντᾷ ἡ ἀμαθεια τὸν ἄνθρωπον, ὥστε τὸν πείθει νὰ νομίζῃ ἀνόητους τοὺς πλέον συνετοὺς, καὶ παράφρονας τοὺς πλέον φρονίμους. Κ. Ι

ΠΑΤΡΙΣ ΤΙΝΩΝ ΦΥΤΩΝ.

Πατρὶς τοῦ Δημητριακοῦ καρποῦ ἡ πρώτη εἶναι δύσκολον νὰ προσδιορισθῇ. Βέβαιον δὲ εἶναι ὅτι διεδόθη ἀπὸ τόπον εἰς τόπον. Ὁ βοῶμο, (βρῶμι) aurea sativa. ἔχει πατρίδα τὰ βορειότερα μέρη τῆς Ἀσίας. Ἡ βρίζα secalle μετεφέρθη εἰς τὴν Γερμανίαν κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἀπὸ τὴν Μοῖγολίαν ἀπὶ τῶν σταυροφορικῶν πολέμων. Ἡ κριθὴ ἐκομισθη ἐκ τῆς Ἀρμενίας, κατ' ἄλλους δὲ ἀπὸ τὴν βόρειον Ἀφρικὴν, εἰς δὲ τὴν Ἑλλάδα ἐκομισθη κατὰ τοὺς ἐρχαιοτάτους χρόνους, διότι ἀναφέρεται εἰς τὸν Ὅμηρον ὡς τροφὴ τῶν ἵππων. Ἡ κέγχρος κατάγεται ἀπὸ τὰ θερμότερα τῆς Ἀσίας μέρη. Τὸ ὀρύζιον ἀπὸ τὰς ἀναεόλικὰς Ἰνδίας καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὰ μεσημβρινώτερα τῆς Εὐρώπης καὶ ἀλλαχοῦ. Τὸ ἀραβόσιτον ἐκ τῆς Ἀμερικῆς. ὡς τε πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως αὐτῆς, ἦγουν πρὸ 350 ἐτῶν δὲν ἦτο γνωστὸν εἰς τὴν εὐρώπην. Ἡ δὲ κυρίως αὐτοῦ πατρὶς εἶναι ἡ Παραδουάγιτ. ὅλα ὅμως τὰ εἴδη ταῦτα ἔχουσι πρώτην μίαν ἀρχὴν, ἐξ ἧς παρήχθησαν, καὶ αὕτη φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ Ἀσία, ἐξ ἧς ἐφάνη καὶ ὁ ἄνθρωπος. Τοῦ δὲ σίτου πατρὶς πιθανώτερον εἶναι τὸ μέρος τὸ μεταξὺ τοῦ Εὐφράτου καὶ Τίγρητος. Ἡ συκῆ καὶ Ἀμυγδαλῆ ἀπαντῶνται αὐτοφυεῖς εἰς τὴν μεσημβρινὴν Γεωργίαν. Εἰς τὴν Περσίαν ἡ περσικὴ μηλέα [ῥοδακινέα]. Ἡ ῥοια ῥοδία). πρὸς ἑνατολὰς τῶν Καυκασίων ὀρέων. Τὸ λεμόνι καὶ κῦτρον ἦσαν γνωστὰ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, καὶ ὀνομάζονται μῆλα Μηδικὰ, διότι κατάγονται ἀπὸ τὴν Μηδείαν ἴδιον ὄνομα διὰ τὸ λεμόνι παρὰ τοῖς Ἀρχαίοις δὲν ὑπάρχει. Τὸ πορτοκάλιον δὲν ἦτον εἰς τοὺς ἀρχαίους γνωστὸν, ἐκομίσθη δὲ εἰς τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τὴν γῆν τῶν Σινῶν, (Cifius asranqius) ἡ τῆς ἀμπέλου πατρὶς εἶναι ἡ Κοχλὶς κατὰ τὴν Κασπίαν θάλασσαν, καὶ ἐκομίσθη πρῶτον μὲν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐκεῖθεν δὲ εἰς τὰ λοιπὰ μέρη.

ΧΑΡΤΟΠΟΙΪΑ ἐν Ἀγγλίᾳ.

Οἱ Ἄγγλοι γνωρίζοντες τὸ ἐκ τοῦ χάρτου προκύπτον ἀνεκτίμητον ὄφελος ἐπεμελήθησαν τὴν παραγωγὴν καὶ προαγωγὴν αὐτοῦ ὅλαις δυνάμεσιν. Ἐντεῦθεν ἡ Κυβέρνησις ἀπηγόρευσε τὰ εἰς τοὺς νεκροὺς σάβανα, ὡς συνηθίζεται εἰς τὴν λοιπὴν Εὐρώπην, διὰ νὰ μὴ ἀφανίζωνται ἐπὶ ματαίῳ τὰ ῥάκη. ἅτινα χρησιμεύουσι μὲν εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ χαρτίου. εἶναι δὲ παντάπασιν ἄχρηστα εἰς τὸ θαπτόμενον νεκρὸν σῶμα. Ἐκ τῶν 23,000,000 κατοίκων τῶν Βρεττανικῶν νήσων ἀποθνήσκουσιν ἐτησίως ἕως 200,000, τῶν ὁποίων τὸ σάβανον ζυγίζον μίαν λίτραν, ἔθελε στερήσει τὰ χαρτοποιεῖα ἀπὸ 2000-,000, λιτρ.

Ἡ εἰσαγωγὴ ξένου χάρτου δὲν εἶναι μὲν ἐμποδισμένη, εἶναι ὅμως ἐπιβεβαρυμένη μὲ μεγάλους τελωνιακοὺς δασμοὺς καὶ τοῦτο διὰ νὰ ἐξοδεύεται αὐτοῦ ὁ τῆς Ἀγγλίας, ἥτις ὅμως εἶναι καὶ καλλιτέρας ποιότητος, εἰ καὶ ἀκριβότερος.

Ὅσος δὲ κατασκευάζεται δι' ἐκδόσεις βιβλίων Ἑλληνικῶν Ἀσιανικῶν καὶ Ἀνατολικῶν γλωσσῶν εἶναι ἐλεύθερος παντὸς φόρου, καὶ τοῦτο εἶναι ἀπόδειξις τῆς φιλομαθείας τοῦ σοφοῦ τούτου ἔθνους· ὁμοίως δὲν ὑπόκεινται εἰς οὐδεμίαν φορολογίαν καὶ τὰ ἔξωθεν εἰσκομιζόμενα ῥάκη.

ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΣ ΖΩΩΝ ΚΑΙ ΦΥΤΩΝ

Παρατηρήθη, ὅτι ὅσον ταχύτερον ἀναπτύσσεται ἐν ζῶον ἢ φυτὸν, τόσον ταχύτερον καὶ ἀπθνήσκει. ὥστε ἡ ζωὴ φενεται ὅτι εἶναι ἀνάλογος τῆς ταχύτητος τῆς ἀναπτύξεως ζώου τινὸς ἢ φυτοῦ. Διότι εἶναι παρατηρημένον ὑπὸ τῶν φυσιολόγων ὅτι οἱ ταχέως ἀναπτυσσόμενοι ἄνθρωποι εἴτε τὸ σῶμα εἴτε τὸν νοῦν εἶναι καὶ ταχύθνητοι. Καὶ ἂν λοιπὸν παῖς τις ἀναπτυχθῇ διανοητικῶς πρὸ τοῦ ἁρμοδίου καιροῦ, ὁ τοιοῦτος ἢ ἀποθνήσκει πρὶν γηράσει, ἢ δὲν διαρκεῖ ἡ ἀνάπτυξις του ἡ μεγάλη· καὶ πρέπει ἄρα ἡ διανοητικὴ ἀνάπτυξις νὰ συμβαδίζῃ τῇ σωματικῇ· Οἱ δὲ μεγάλοι ὀργανισμοὶ εἶναι καὶ μακροβιώτεροι· οὕτω ἔντομά τινα καλούμενα ἐφήμερα, ὡ; μίαν μόνην ζῶντα ἡμέραν, τοῦτα εἰς τὴν κατάσταειν σκώληκος ἐντελέστερα ἀποκαθηστάμενα ζῶσι καὶ περισσότερον. οὕτω καὶ φυτὰ εἶναι ἄλλα μὲν ἐνιαύσια, ἄλλα δὲ διετῆ καὶ ἄλλα πολυχρόνια. τὰ μὲν πρῶτα ἀναπτυσσόμενα ταχύτερον, ἀποθνήσκουσι διὰ τοῦτο καὶ ταχύτερον, οὕτω καὶ τὰ διετῆ, ὡς εἶναι τὰ κρόμμια, ἐνῷ τὰ πολυετῆ ζῶσι πολλάκις πλεῖστα ἔτη, Εἰς τὸν ποταμὸν Νερποῦτε τῆς Περσίας ὑπάρχει μία συκῆ μεγίστη, τῆς ὁποίας ἡ σκιὰ κατέχει 2,000 τετραγωνικοὺ πόδας, καὶ ὑπὸ τὴν ὁποίαν 7,000 ἄνθρωποι δύναται νὰ σταθῶσιν. Τὴν συκὴν ταύτην εἶδε ὁ Νέαρχος ὁ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου Ναύαρχος, καὶ ζῇ λοιπὸν 2500 ἔτη ἡ συκῆ αὕτη sicus indamus καλεῖται. Ὁ ποτάμιος καρκῖνος ζῇ μόλις 20 ἔτη. ἰχθύες δὲ τινες ζῶσιν 200 ἔτη. ἡ μέλισσα 10, ὁ Κροκόδειλος 40, κ.λπ. ὅσων λοιπὸν ἡ ἀνάπτυξις εἶναι βραδυτέρα, ταῦτα εἶναι καὶ μακροβιώτερα. Χελῶνες ἔζησαν 36 ἔτη οἱ κόκκινοι Ψιτακοὶ 80 ἕως 100. αἱ ὄρνιθες 20—30 ὁ χὴν ζῇ 100 ἔτη. ὁ ἵππος ἕως 60.

Τὰ δὲ φυτὰ εἶναι μακροβιώτερα τῶν ζώων. Ἡ Καρύα ἔχει χρείαν 300 ἐτῶν ν' ἀναπτυχθῇ, καὶ μετὰ ταῦτα δύνατται νὰ ζήσῃ 1,000 ἔτη. Γάλλος τις περιηγητὴς ἀναφέρει ὅτι ἐν Ἀφρικῇ εἶδε πλάτανον ἔχουσαν περίμετρον 40 πόδας καὶ ὕψος ἀνάλογον. Αἱ δρῦς δὲ τοῦ Διβάνου εἶναι τοῦ ἐξαισιωτέρου μεγέθους.

Περὶ τῆς λέξεως ὡραῖος.

Ὡραῖος, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Ἀριστοτέλους. δὲν δύνασται νὰ ὀνομασθῇ προσρυῶς καὶ καταλλήλως, παρ' ὁ ἔχων τὸ σῶμα καὶ μέγα καὶ εὐπαγὲς εἰς ὅλα τὰ μέρη. Τῷ ὄντι παρὰ Λατίνοις λέγεται pulcher μόνον ὁ ὢν καὶ κατὰ τὸ ἀνάστημα τοῦ σώματος, ὁ εὔσαρκος, ὁ εὔσωμος. Εἰς ὅλας δὲ χάριτας τοῦ σώματος ἔχουσι τὸ formosus, gratiosus κτλ. Οἱ Γάλλοι δὲν προφέρουσι βέβαια bel homme, ἢ belle bemme, ἐὰν δὲν ἔχῃ καὶ τὴν συμμετρίαν παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησιν ἡ λέξις ὡραῖος, α, ον δηλοῖ καὶ τὸ γινόμενον ἐν ὥρᾳ, ἐν δέοντι καιρῷ, καὶ λέγεται ἐς ἄνθης, εἰς ὕδωρ, εἰς καρποὺς, εἰς θάνατον, καὶ εἰς ἄλλα· ὡραῖα πολλάκις δηλοῖ τὴν ἐπίγαμον, τὴν οὖσαν εἰς ἡλικίαν ὑπανδρείας. Ὁ Γαληνὸς μὲ μόνην τὴν λέξιν ὡραίους ὀνομάζει ὅλους τοὺς καρποὺς τῆς Γῆς. τέπονας, σῦκα, μῆλα, καὶ ὅσους συνέλεγον τὸ θέρος, τὸ ὁποῖον ὠνόμαζον ὥραν ἔτους, καθ' ὃ ἀνατέλλει ὁ Σείριος ἀστὴρ, εἰς τὸν κτιρὸν τοῦ Κυνοκαύματος, δηλαδὴ τὸν Ἰούλιον, Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον. ὡραῖον ὕδωρ, γράφει ὁ Ἱπποκράτης καὶ ἐννοεῖ νερὸν τῆς ὥρας, ἤγουν τὴν βροχὴν τοῦ θέρους· Στεφανούμενοι τοῖς ὡραίοις ἄνθεσιν, ἔχει ὁ Ἀθήναιος, καὶ ἐννοεῖ τὰ ἄνθη τοῦ θέρους· ὡραῖος ἀπέθανε, λέγει ὁ Πλούταρχος, δηλαδὴ γέρων, εἰς ἡλικιαν καθ' ἣν ἀποθνήσκομεν οἱ ἄνθρωποι.

ΑΘΗΝΟΔΟΡΟΣ καὶ ΦΙΛΟΚΛΗΣ.

Φιλόσοφός τις, ὀνομαζόμενος Ἀθηνόδωρος, διῆγεν εἰς τὰς Ἀθήνας, τιμώμενος ὑπὸ πάντων διὰ τὴν σοφίαν του διὰ τὴν ὁποίαν ἐδέκνυε πρὸς τοὺς φίλους του εἰλικρίνειαν, καὶ δι' ἄλλα πολλὰ καὶ ἐξαίρετα ποιήματα· ἐπειδὴ δὲ ἔπασχε καὶ οὗτος, ὅτι συνεχῶς πάσχουσιν οἱ τοιούτων χαρακτήρων καὶ ἀρετῶν ἄνθρωποι, ἤγουν ἀχρηματίαν, ὥστε πολλάκις ἐστερεῖτο καὶ αὐτῶν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων· πολλοὶ τὸν ἐπρόσφερον βοήθειας, καὶ ὅμως ὁ διὰ τὴν πενίαν του καυχώμενος μᾶλλον, ἢ ὁ Κροῖσος διὰ τοὺς θησαυροὺς του Ἀθηνόδωρος, οὐδενὸς ἄλλου τὰς προσφορὰς ἐδέχετο, παρὰ τὰς τοῦ φίλου του Φιλοκλέους, ὅστις ἔχων στενοτάτην μετ' αὐτοῦ φιλίαν δὶς ἔλειπέ ποτε συντρέχων αὐτὸν εἰς πᾶσαν περίστασιν. Ἐν τούτοις ἡ τύχη ἠθέλησε νὰ χωρίσῃ τοὺς δύο τούτους Μέντορας, διὰνὰ δείξῃ ἴσως, ὅτι ἡ φιλία δὲν πρέπει νὰ καλύπτεται οὐδ' ὑπ' αὐτὴν τὴν πλάκα τοῦ τάφου. Ἀπέθανε λοιπὸν ὁ Ἀθηνόδωρος εἰς τὸ ἄνθος ἀκόμη τῆς ἡλικίας του· ἡ δὲ σύζυγός του παραλαβοῦσα τὴν διαθήκην, τὴν ὁποίαν πρὸ τοῦ θανάτου του ἔκαμε, ἐκόμισεν αὐτὴν κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ Διαθέτου εἰς τὸ Δικαστήριον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Οἱ Δικασταὶ γνωρίζοντες ὅτι ὁ Ἀθηνόδωρος δὲν εἶχέ τι νὰ διαθέσῃ, ἤνοιξαν αὐτὴν μετὰ πλείστης περιεργείας, ἀλλὰ δὲν εὗρον γεγραμμένα, εἰμὴ τὰ ἑξῆς. Ἀφίνω εἰς τὸν Φιλοκλέα τὸν εἰλικρινέστερον τῶν φίλων μου τὴν σύζυγον καὶ τὴν μονογενῆ μου θυγατέρα, ἐπιθυμῶν τὴν μὲν νὰ νυμφευθῇ, τὴν δὲ νὰ ἀναθρέψῃ ὡς ἰδιόν του τέκνον.» Ἡ διάταξις αὕτη ἐκίνησε μὲν τὸν γέλωτα τῶν Δικαστῶν, δὲν ἔλλειψανόμως νὰ διακοινώσωσιν αὐτὴν πρὸς τὸν Φιλοκλέα, ὅστις παρουσιασθεὶς πρὸς αὐτοὺς μὲ σοβαρὸν ἦθος, ἐννόησα, εἶπε, τὸ ζήτημα τοῦ Ἀθηνοδώρου, καὶ θέλω τὸ ἐκτελέσει, ὡς πιστὸς φίλος. Στραφεὶς δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, μέχρι τῆς σήμερον, εἶπε, εἶσο σύζυγος τοῦ Ἀθηνοδώρου, εἰς τὸ ἑξῆς δὲ κατὰ τὴν θέλησιν ἐκείνου θέλεις εἶσαι ἰδική μου. Μὴ νομίσῃς, ὅμως ὅτι πρέπει νὰ λησμονήσῃς ποτὲ ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου ἡ μνήμη θέλει μένει ἀείπατε ἀνεξάλειπτος ἀπὸ τὴν καρδίαν μου. Δι' οὐδὲν ἄλλο θέλομεν ὁμιλεῖ καθ' ἑκάστην, εἰμὴ διὰ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ προτερήματα ἐκείνου, διὰ τὴν πρὸς τοὺς φίλους του εἰλικρίνειαν, καὶ τὴν πρὸς τοὺς συγγενεῖς του συμπάθειαν, ὡς πρὸς τὴν θυγατέρα σου θέλω ἀναθρέψει αὐτὴν μετὰ τῆς ἰδικῆς μου, καὶ θελω κάμω πρὸς αὐτὴν, ὅ,τι δὲν ἤθελεν ἴσως κάμει αὐτὸς ὁ πατήρ της, ἐὰν ἔζη. Οἱ Δικασταὶ τότε θαυμάσαντες τὴν εἰλικρίνειαν τῶν δύο φίλων, ἐπήνεσαν τὸν Φιλοκλέα, καὶ τὸν ἀπέπεμψαν μετὰ χειροκροτήσεων.

Πόσον σπάνιοι εἶναι τοιοῦτοι φίλοι, καὶ μάλιστα σήμερον, ὅτε μόνον πιστὸν φίλον νομίζουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸ βαλάντιον, Κ. Ισ.

Ὅτε οἱ Ἕλληνες μετὰ δεκαετῆ πολιορκίαν ἐκυρίευσαν τὴν Τρωάδα, ἐκήρυξαν πρὸς τοὺς ἀπελευθέρους Τρωαδίτας ὅτι ἠδύνατο νὰ λάβῃ ἕκαστος μόνον ἓν ἐκ τῶν κτημάτων του καὶ νὰ ἀναχωρήσῃ. Αἰνείας ὁ υἱὸς τοῦ Ἀγχίσου Ἡγεμὼν τότε τῆς Δαρδανίας καὶ εἷς τῶν ἀνδρειοτέρων πολεμιστῶν κατα τῶν Ἑλλήνων, παραβλέψας ὅλα τὰ λοιπὰ, ἐπροτίμησε τὰ εἴδωλα τῶν πατρικῶν του Θεῶν, διὰ τὸ ὁποῖον εὐχαριστηθέντες οἱ Ἕλληνες τῷ ἐσυγχώρησαν νὰ λάβῃ μαζῇ του καὶ δεύτερον πρᾶγμα. Οὗτος δὲ ὡς δεύτερον ἐπροτίμησε τὸν γηραλέον πατέρα του, τὸν ὁποῖον σηκώσας εἰς τοὺς ὤμους του ἐξέφερε τῆς πόλεως. Θαυμάσαντες δὲ καὶ διὰ τοῦτο οἱ Ἕλληνες, τῷ ἐσυγχώρησαν νὰ λάβῃ ὅλα τὰ κτήματά του, ὑποδεικνύοντες διὰ τούτου ὅτι οἱ εὐσεβεῖς καὶ φιλογεννήτορες ἐπισύρουσι τὸ σέβας καὶ τὴν τιμὴν καὶ τῶν πλέον θανασίμων των ἐχθρῶν. Κ. Ισ.

Ἡ ΑΓΑΘΟΠΟΙΪΑ.

Μεγαλητέρα ἡδονὴ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ περ' ἐκείνην τὴν ὁποίαν αἰσθάνονται αἱ εὐγενεῖς ψυχαὶ ὅταν ἀγαθοποιῶσι τοὺς ὁμοίους των. Ὁ ἀγαποιὸς συναισθάνεται εἰς ἑαυτὸν μεγαλεῖόν τι ἀκαταμάχητον· διότι οἰκειοῦται μὲν μετὰ τῆς θείας φύσεως, δεσμεύει δὲ τὰς ψυχὰς τῶν ὁμοίων μὲ τὰ ἄλυτα δεσμὰ τῆς ἀγαθοποιΐας, ἅτινα οὐδὲ σκῶρος βιβρώσκει, οὐδὲ φορά τις τυχαία νὰ διαῤῥήξῃ δύναται. Θαῤῥαλέως ὁ ἀγαθοποιὸς παρουσιάζεται εἰς τὰς ὁμηγύρεις τῶν ὁμοίων του, παρὰ τῶν ὁποίων ὑποδέχεται μετὰ φαιδροῦ καὶ εὐγνώμονος προσώπου· Θαῤῥαλέως διαβαίνει μεταξὺ τούτων, τῶν ὁποίων τὰς εὐφημίας ἀκούων αἰσθάνεται εἰς ἑαυτὸν θείαν τινὰ ἀγαλλίασιν, ἀνταλλαγμα

δηθεν τῶν ἀγαθοποιῶν πράξεών του. Εἶναι λοιπὸν ὁ ἀγαθοποιὸς ὁ συντηρητὴς, οὕτως εἰπεῖν, τῆς ἱερᾶς ἡμῶν κοινωνίας, εἰς ἣν ὁ ἄνθρωπος μετέβη τὸ πρῶτον ἐκ τῆς ἀγρίας αὐτοῦ καταστάσεως. Ὅστις προαιρεῖται καὶ πράττει τὸ ἀγαθὸν, οὗτος καλεῖται ἀγαθοποιὸς, ἡ δὲ πρᾶξις αὐτὴ καλεῖται Ἀγαθοποιΐα. Ἄρα Ἀγαθοποιΐα εἶναι κλίσις καὶ ῥοπὴ τῆς ψυχῆς εἰς τὸ ἀγαθοποιεῖν τοὺς ὁμοίους κατὰ τὸ δυνατὸν, πηγάζουσα ἐκ τῆς φιλανθρωπίας, ἥτις ἐγείρει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸ νὰ συνεργῇ ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τοῦ πλησίον. Τὴν Ἀγαθοποιΐαν φαίνεται ὅτι ἐνέπνευσεν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἄπειρος τοῦ Θεοῦ σοφία, προβλέπουσα ὅτι ἦτον ἀδύνατον νὰ τηρηθῇ ἰσότης τῶν γηΐνων ἀγάθων μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Δι' αὐτῆς ἀνακουφίζεται ἡ δυστυχία τῶν ὁμοίων μας· διότι χαλαρόνει τρόπόν τινα τὴν ἀνισότητα, ἀντιτάττουσα ἰσορροπίαν τινὰ εἰς τὰ ἀνθρώπινα, καὶ ἱκανοποιεῖ τὰς θλίψεις τοῦ δυστυχοῦς, προερχομένας οὐχὶ τόσον ἐκ τῆς ἐλλείψεως αὐτῆς, ὅσον ἐκ τῆς ἐπιθυμίας τῆς ἀπολαύσεως καὶ τῆς αἰσθήσεως τῆς ἀνισότητος. Μόνη λοιπὸν ἡ Ἀγαθοποιΐα ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ εὐτυχὲς τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἐὰν πάντες, θεωροῦντες αὐτὴν ὡς ἱερὸν καὶ ἀναπόδραστον αὐτῶν καθῆκον ἐξετέλουν αὐτὴν ἱεραρχικῶς, οὕτως εἰπεῖν, μὲ ἀταθερούς καὶ ἀμεταποιήτους κανόνας. Ἐξ αὐτῆς γεννᾶται ἡ ἀνόρθωσις καὶ παγίωσις παντὸς κοινωφελοῦς καταστήματος, ἐξ αὐτῆς ἡ πρόοδος τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, δι' ὧν καὶ μόνων προάγεται καὶ εὐδαιμονεῖ τὸ ἀνθρώπινον γένος. Δὲν πρέπει δὲ νὰ περιορίζωμεν τὴν Ἀγαθοποιΐαν εἰς τὴν διὰ χρημάτων μόνον γενομένην ἀπεναντίας ἡ Ἀγαθοποιΐα γίνεται πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως κατὰ λόγον τῶν τε ὑλικῶν καὶ ἠθικῶν ἀναγκῶν τῆς ἀνθρωπότητος. Οὐδὲ πρέπει νὰ συγχέωμεν μὲ τὴν Ἀγαθοποιΐαν τὴν Εὔνοιαν· διότι αὗται διαφέρουσιν οὐσιωδῶς, καθ' ὅσον ἡ μὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν ἀγαθὴν προαίρεσιν, ἡ δὲ ἐπεκτείνεται καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πρᾶξιν. Ἡ δὲ προαίρεσις διαφέρει τῆς πράξεως καθ' ὅσον ὁ προαιρούμενος νὰ πράξῃ τὸ ἀγαθὸν δυνατὸν καὶ νὰ λησμονήσῃ, αἱ πράξεις ὅμως διαμένουσιν αἰώνιον μνημόσυνον καὶ εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς.

Κ. Ἰσ.

Θυάτειρα καὶ Ἀπολλωνίς.

Τὰ Θυάτειρα, πόλιν τῆς Λυδίας κατὰ τὴν μεταξὺ Σάρδεων καὶ Περγάμου ὁδὸν, ἀναφέρουσιν ἐκ τῶν παλαιῶν ὁ πολύβιος, ὁ Στράβων, ὁ Πλίνιος καὶ ἄλλοι. Ἔχουσα δὲ τὸνομα ἔκ τινος θυγατρὸς Σελεύκου τοῦ Νικάτορος τοῦ κτίσαντος αὐτὴν, ἦτον ἀποικία Μακεδόνων καὶ μία ἔπειτα τῶν πρώτων τοῦ χριστιανισμοῦ ἐκκλησιῶν κατὰ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν. Κεῖται δὲ κατὰ τὰ μεθόρια τῆς παλαιᾶς Λυδίας πρὸς τὴν Μυσίαν, καὶ λέγεται ὑπὸ τῶν ὀθωμανῶν Ἀκχισὰρ ἢ Ἀξαριον ἤτοι Λευκότειχον, ὡς πόλις τειχισμένη ἐπὶ τῶν ἡμετέρων αὐτοκρατόρων. Περιέχει σήμερον ὡς 600 Γραικικὰς οἰκογενείας. Οἱ Θυατειρηνοὶ ὁμογενεῖς ἡμῶν σώζοντες τὴν ἐθνικὴν γλῶσσαν εἰσὶν οἱ πλεῖστοι ἔμποροι, γεωπόνοι καὶ ὀλίγοι τεχνῖται ὁποσοῦν φιλόκαλοι καὶ φιλομαθεῖς.

Ἡ δὲ Ἀπολλωνὶς, πόλις ἡ πολίχνη τῆς Λυδίας οὐ μακρὰν τῶν Θυατείρων, ἀναφερομένη ὑπὸ τοῦ Στράβωνος καὶ ἄλλων συγγραφέων δὲν ὑπάρχει σήμερον, ἀλλὰ σώζονται μόνον τὰ ἐρείπια αὐτῆς, ἐπισκεπτόμενα ὑπὸ τῶν ἀρχαιολογούντων περιοδευτῶν πλησίον τῆς νεωτέρας πολίχνης Κιρκσγασίου, ἡ ὁποία εὐλόγως δύναται νὰ λάβῃ παρ' ἡμῖν τὸ παλαιὸν τῆς Ἀπολλωνίδος ὄνομα. Ἔχει δὲ ἡ πολίχνη αὕτη ὡς 300 Γραικικὰς οἰκογενείας καὶ ἱκανὴν ἐμπορίαν διαφόρων τοῦ τόπου προϊόντων. Ἡ Ἀπολλωνὶς ἔκειτο κατὰ τὸν Στράβωνα ἐν μέσῳ ἀκριβῶς Περγάμου καὶ Σάρδεων.

(ἐκ τῆς Ἀμαλθ. ἀριθ. 623.) Ι. Δ

ΖΩΩΝ ΤΕΧΝΑΣΜΑΤΑ.

Τὰ ὑπὸ τῶν ζώων μετεργόμενα τεχνάσματα, προέρχονται ἐκ διαφόρων αἰτιῶν, ἐξ ὧν πολλαὶ μὲν εἰσὶν ἀκραιφνῶς ἔκστικτοι, ὅλλαι δὲ ἀποκτῶνται διὰ τῆς πείρας καὶ τῆς μιμήσεως.

Ὅταν ἡ Ἄρκτος, ἢ ἄλλο τι ἁρπακτικὸν θηρίον προσβάλῃ ἀγέλην οἰκιακῶν ζώων, αὐτὰ ἀμέσως ἐνοῦμενα σχηματίζουσι φάλαγκα πρὸς ἀμυνάν ὑπεράσπισιν. Ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν, οἱ μὲν ἵπποι σχηματίζονται εἰς γραμμὰς καὶ ἀποκρούουσι τὸν ἐχθρὸν μὲ τὰς ὁπλάς των·

Ἐγγραφεύς τις διηγεῖται, ὅτι οἱ μικρόσωμοι τῆς Νοβεργίας ἵπποι, ὅταν προσβληθῶσιν ὑπ' ἄρκτων, ἀντὶ νὰ λακτίζωσι διὰ τῶν ὀπισθίων ποδῶν, ἀνορθοῦνται, καὶ διὰ ταχέων καὶ ἐπανειλημμένων λακτισμῶν μὲ τοὺς προσθίους πόδας, ἢ φονεύουσι τὸν ἐχθρὸν, ἢ τὸν ἀναγκάζουσι νὰ ἀποσυρθῇ.

Συχνάκις ἡ περίεργος αὕτη μάχη ἐκτελεῖται καθημένου τοῦ ὁδοιπόρου ἐπὶ τῶν νώτων τοῦ ἵππου· Πολλάκις παρετηρήθη, ὅτι οἱ ἄγριοι ἵπποι, ὅταν κοιμῶνται εἰς πεδινὰ μέρη, ἔχουσι πάντοτε ἕνα ἄγρυπνον, ὅστις ἐκτελεῖ χρέη σκοποῦ καὶ εἰδοποιεῖ τοὺς λοιπούς, ἐπικειμένου τινὸς κινδύνου.

Ὁ Μαργράφιος ἱστορεῖ, ὅτι οἱ πίθηκοι τῆς Βραζιλίας, κοιμώμενοι ἐπὶ τῶν δένδρων, ἔχουσι πάντοτε σκοπὸν, ὅστις τοὺς εἰδοποιεῖ, πλησιαζούσης Τίγρεος, ἢ ἄλλου τινὸς θηρίου· καὶ ἂν τυχὸν εὕρωσιν αὐτὸν κοιμώμενον, ἀφεύκτως τὸν καταξεσχίζουσι. Διὰ τοῦτο, ὅταν ἀγέλη τις πιθήκων λεηλατῶσι τὰς ὀπώρας κήπου τινὸς, καθιστῶσι σκοπὸν εἰς ὕψωμα, ὅστις, φανέντος ἀνθρώπου, ἢ ἄλλου ἐχθρικοῦ ζώου, κάμνει θρισμὸν καλῶς ἐννοούμενον ὑπὸ τῶν ἄλλων, ὡς σημεῖον παλινδρομίσεως καὶ ἀμέσως φεύγουσιν ἀνὰ κράτος.

Αἱ ἔλαφοι εἰσὶν ἀξιοπεριεργότεροι διὰ τὰς ὁποίας μετέρχονται τέχνας πρὸς ἀπάτην τῶν κυνῶν· ὅταν δηλαδὴ κυνηγῆται ἄρρην ἔλαφος, ἐπανέργεται δὶς καὶ τρὶς ἐπὶ τῶν πρώτων του ἴχνῶν, διὰ νὰ τὸν ἀκολουθήσωσιν οἱ Νέβροι καὶ αἱ θῆλειαι, καὶ διὰ ν' ἀποπλανήσωσι τοὺς κύνας. Ἐὰν εὐδοκιμήσῃ εἰς ταύτην τὴν ἀπόπειραν, τρέχει μὲ διπλασίαν ταχύτητα, ἢ πηδᾷ ὑψηλὰ πρὸς τὰ πλάγια, καὶ κινεῖται ἐπὶ τῆς κοιλίας του διὰ νὰ κρυφθῇ. Ἐὰν δὲ δὲν δυνηθῇ, ῥίπτεται εἰς τὰ ὕδατα διὰ νὰ διακόψῃ τὴν ὀσμὴν τῆς ἀπὸ τοὺς κυνάς. Τότε πλέον δὲν δύναται νὰ τρέξῃ πολὺ μακρὰν ἀλλὰ κάμνουσα στάσιν μάχεται κατὰ τῶν ἐχθρῶν της, συχνάκις τραυματίζουσα ὄχι μόνον τοὺς κύνας, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς κυνηγοὺς διὰ τῶν κερατισμῶν της,

Αἱ δορκάδες εἰσὶν ἰσχυότεραι τῶν ἐλόφων, καὶ ὀλιγώτερον ἄγριοι, καὶ προσεγγίζουσι μᾶλλον εἰς τὴν οἰκιακὴν κατάστασιν. Συναθροιζόμεναι δὲ εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν περίβολον, σχηματίζονται συνήθως εἰς δύο ἀγέλας καὶ φιλοτιμούμεναι πρὸς κατοχὴν τοῦ καλλιτέρου μέρους, μάχονται τακτικῶς πρὸς ἀλλήλας, διευθυνόμεναι καὶ ὁδηγούμεναι ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ των, ὅστις εἶναι ὁ ἰσχυρώτερος καὶ ὁ πρεσβύτερος τῆς ἀγέλης. Ἐπιτίθενται δὲ κατ' ἀλλήλων τακτικῶς καὶ ἀνδρείως, μὴ θεωροῦσαι ποτὲ ἑαυτὰς νενικημένας διὰ μόνης μιᾶς ἥττας, καθότι ἡ μάχη ἀνανεοῦται, μέχρι κατατροπώσεως τῆς ἀσθενεστέρας ἀγέλης. Κυνηγετούμεναι δὲν τρέχουσι κατ' εὐθεῖαν, ὡς αἱ ἔλαφοι, ἀλλ' ἐπανακάμπτουσαι προσπαθοῦσι νὰ κρυφθῶσι, καθιστῶσαι ἄλλα ζῶα εἰς τὴν θέσιν των, ὅταν ὅμως ἀπαυδήσασαι θερμανθῶσι, ῥίπτονται εἰς τὰ ὕδατα.

Ἡ αἴγαγρος εἶναι μὲν ὑποδεεστέρα τῆς ἐλάφου κατά τε τὴν δύναμιν καὶ τὸ ἀνάστημα, ἀλλ' εἶναι χαριεστέρα, ἀνδρειοτέρα, καὶ ζωηροτέρα. Οἱ ὀφθαλμοί της εἰσὶ λαμπρότεροι, οἱ πόδες της ἐλαφρότεροι, τὰ κινήματά της ταχύτερα, καὶ πηδᾷ μετ' ἴσης δυνάμεως καὶ κουφότητος. Εἶναι πρὸς τούτοις πανουργοτέρα παρὰ ζομένη ἐκ τοῦ αὐθορμήτου της πλείονα τεχνάσματα. Ἐπιστρέφει συχνάκις ἐπὶ τῶν προτέρων της ἰχνῶν, συγγίζουσα οὕτως τὴν ἐκ τῆς ἀποφορᾶς τοῦ σώματός της διεύθυνσιν τῶν κυνῶν καὶ δι ἑνὸς μεγάλου πηδήματος ὑψουμένη ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, ῥίπτεται κατὰ γῆς παράμερα, μένουσα ἀκίνητος ἐπὶ τῆς κοιλίας της. Οὕτως ἀπατᾷ συχνάκις τοὺς ἐχθρούς της, καί τοι διαβαίνοντας ἐκ τοῦ πλησίον. Ζῶσιν εἰς χωριστὰς οἰκογενείας, καὶ συμβόσκονται οἱ νεβροὶ μετὰ τῶν γεννητόρων των. Μία ἢ δύο ἑβδομάδας οἱ νεβροὶ μετὰ τὴν γέννησίν των ἀκολουθοῦσι τὴν μητέρα των, ἥτις, ἐπικειμένου τινὸς κινδύνου, τὰς κρύπτει ἐντὸς πυκνῶν θαμνώνων, καὶ τοσοῦτον ἰσχυρὰ εἶναι ἡ μητρικὴ αὐτῆς στοργὴ, ὥστε πολλάκις προσφέρει ἑκουσίως ἑαυτὴν εἰς τοὺς ἐχθρούς της διὰ νὰ σώσῃ τὰ τέκνα της ἀπὸ τὸν θάνατον.

Οἱ λαγοὶ δὲν ἔχουσιν, ὡς οἱ δασύποδες, τὴν τέχνην τοῦ ὑπονομεύειν κεκυμμένας εἰς τὴν γῆν, ἀλλὰ δὲν στεροῦνται ἐνστίκτου ἱκανοῦ διὰ τὴν σωτηρίαν των, καὶ θυμοσοφίας πρὸς ὑπεκφυγὴν τῶν ἐχθρῶν των. Αὐτοὶ κατασκευάζουσιν ἕδρας ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ὅπου πολὺ ἀγρύπνων προσοχῆς προφυλάττουσι τὴν προτέγγισιν οἱουδήποτε κινδύνου. Κυνηγετούμενοι δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν τρέχουσιν, εἶτα δ' ἐπανακάμπτουσιν. Αἱ ἠλεκτραὶ δὲν φεύγουσι μακρὰν τῶν κατοικιῶν των· Ὁ φουλὸς διηγεῖται ὅτι εἶδε λαγὸν τοσοῦτον προνοητικὸν ἔγκυον, ὥστ' ἅμα ἤκουσε τὴν κυνηγετικὴν σάλπιγκα, ἐπήδησεν ἀπὸ τὴν ἕδραν του, καὶ μολονότι ἀπεῖχεν ἐν τέταρτον λεύγας, ὑπῆγεν ὅμως καὶ ἐρρίφθη εἰς λίμνην τινὰ, καὶ καθήσας ἐπὶ τῶν βρύλων ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὕδατος, διέσωσεν ἑαυτὸν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς του. Ἕτερον δὲ ὅστις μετὰ δύωρον δρόμον εἰσδύσας εἴς τι ποίμνιον προβάτων, ἐκάθισε μεταξὺ αὐτῶν.

Εἰς τὴν Καμισάσκαν αἱ λαίμαργοι καλούμεναι ἄρκτοι μεταχειρίζονται παράδοξον στρατήγημα διὰ νὰ συλλάβωσι τὰς δορκάδας. — Ἀναῤῥιχῶνται ἐπί τινος δένδρου, φέρουσαι μεθ' ἑαυτῶν ποσότητά τινα τῶν βρύων ἐκείνων, ἅτινα αἱ δορκάδες ὑπεραγαπῶσιν. Ὅταν δορκάς τις πλησιάσῃ, ἡ Καίμαργος ἄρκτος ῥίπτει τὰ βρύα, καὶ ἂν ἡ δορκὰς πλησιάσῃ διὰ νὰ φάγῃ, ῥίπτεται ἐν ἀκαρεῖ, ἐπὶ τοῦ τραχήλου της, καὶ προσκολληθεῖσα στερεῶς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της, ἐξορύττει τοὺς ὀφθαλμούς της, τὸ ὁποῖον βασανίζει τὸ ζῶον τοσοῦτον, ὥστε, εἴτε διὰ νὰ τελειώσῃ τὰ βάσανά της, ἢ διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὸν ἄσπλαγχνον ἐχθρόν της κτυπᾷ τὴν κεφαλήν της κατὰ τῶν δένδρων μέχρις ὅτου πίπτει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους νεκρά. Ἡ Ἄρκτος τότε διαιρεῖ τὸ κρέας τῆς Δορκάδος εἰς ὐμεγέθεις μερίδας, καὶ τὰς κρύπτει ὑπὸ τὴν γῆν διὰ μέλλουσαν ζωοτροφίαν.

Κ.

Προσκόμματα εἰς τὴν στοιχειώδη τῆς νεολαίας ἐκπαίδευσιν.

Ἴσως δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ ἔργον καλὸν καὶ φιλάνθρωπον, ἄνευ προσκομμάτων. ἡ στοιχειώδης τοὐλάχιστον τῆς νεολαίας ἐκπαίδευσις, ἀναρίθμητα τοιαῦτα ἀπαντᾶ, ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι.

Ἡ φιλαργυρία τινῶν γονέων. νομίζουσιν, ὡς φαίνεται, τινὲς, ὅτι δὲν ἔχουσι ἄλλο πρὸς τὰ τέκνα των καθῆκον, παρὰ νὰ τρέφωσι καὶ ἐνδύωσιν αὐτὰ ἀδιαφοροῦντες ὡς πρὸς τὴν πνευματικὴν αὐτῶν ἀνάπτυξιν καὶ φειδόμενοι τὰ ἔξοδα τοῦ σχολείου, τὸν μισθὸν τοῦ διδασκάλου, τὴν τιμὴν τῶν ἀναγκαίων βιβλίων, κτλ. Δὲν στέλλουσι αὐτὰ εἰς τὸ σχολεῖον χάριν τοῦ ἀσημάντου κέρδους, προκύπτοντος ἀπὸ τοὺς μικροὺς αὐτῶν κόπους· Οὗτοι λέγουσιν, ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις, ἡ ἀνάπτυξις τοῦ πνεύματος, δὲν εἶναι χρήσιμα, παρὰ μόνον διὰ τὰ τέκνα τῶν πλουσίων. Νομίζουσιν οἱ δυσιυχεῖς, ὅτι τὰ τέκνα αὐτῶν, ὡς μικροτέρας ἀξίας, ἢ τὰ τῶν πλουσίων! Ἀλλ' ἐὰν ὁ μεγαλόδωρος δημιουργὸς δὲν ἐχάρισεν εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῶν ἐπιγείους θησαυροὺς δὲν ἐπροίκισεν ἄραγε αὐτὰ μὲ τὰς αὐτὰς, πολλάκις δὲ ἡ μὴ καλητέρας νοητικὰς δυνάμεις, ἢ τὰ τέκνα τῶν πλουσίων; Διὰ δὲ τῆς καλλιεργείας τῶν δυνάμεων τούτων, δὲν ἠμποροῦσι καὶ οἱ πτωχοὶ αὐτοὶ παῖδες νὰ γένωσιν ἀγαθοὶ καὶ ὠφέλιμοι πολῖται, ὅσον καὶ οἱ πλούσιοι; Ἀλλ' εἰς τί θέλει χρησιμεύσει (ἤθελον ἴσως ἐρωτήσει) εἰς τοὺς πτωχοὺς παῖδας ἡ ἐκπαίδευσις; ἡ ἐκπαίδευσις θέλει κάμει αὐτοὺς λογικοὺς, ἱκανοὺς νὰ σκέπτωνται σπουδαίως, νὰ κρίνωσιν ὀρθῶς, χριστιανοὺς πεφωτισμένους, οἵτινες νὰ γνωρίζωσι τὸν Θεὸν, καὶ νὰ λατρεύωσι τὸν οὐράνιον αὐτῶν Πατέρα ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ ἐναρέτους ἀγαθοὺς καὶ χριστοὺς πολίτας, καὶ ἱκανοὺς νὰ γνωρίσουσι τὰ καθήκοντα τοῦ βίου.

2 Ἡ διάθεσις τῶν πλουσίων νὰ προμηθεύωνται ἰδιαιτέρους διδασκάλους διὰ τὰ τέκνα των πρόξενεῖ ὄχι μικρὰν ζημίαν εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα. Ἔχοντες τὰ μέσα οἱ τοιοῦτοι νὰ ἐκπαιδεύωσιν ἰδιαιτέρως τὰ τέκνα αὐτῶν, δὲν φροντίζουσι περὶ τῶν κοινῶν σχολείων. Ἡ δὲ ἀμέλεια αὕτη προκύπτει οὐχὶ ἀπὸ καταφρόνησιν ἢ ἰδιοτέλειαν, ὅσον ἀπὸ τὴν ἐσφαλμένην ἰδέαν, ὅτι ἡ παιδεία εἶναι πραγματεία, καὶ ὁ θέλων ἀγοράσῃ αὐτὴν. Τί δὲ ἐκ τούτου συμβαίνει; Πάσχει ἡ κοινότης, καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ μεθέξωσιν τῆς κοινῆς ταύτης δυστυχίας καὶ οἱ πλούσιοι.

3 Ἡ ἀδιαφορία τῶν γονέων. Οἱ πλούσιοι

γονεῖ στέλλουσι τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς τὸ σχολεῖον μᾶλλον πρὸς ἰδίαν των ἀνάπαυσιν, ἢ τὸ ὄφελος αὐτῶν. Τὸ σχολεῖον κατ' αὐτοὺς εἶναι παιδοτροφεῖον, καὶ ὁ διδάσκαλος εἶδος τροφοῦ. Ποτὲ ἴσως δὲν ἐπισκέπτονται τὸ σχολεῖον, οὐδ' ἐρευνοῦσιν, ἂν ὁ διδάσκαλος ἐκτελεῖ πιστῶς τὰ χρέη αὐτοῦ καὶ ἂν οἱ μαθηταὶ προοδεύουσιν ἢ τὸ ἐναντίον. Ποτὲ δὲν ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν αὐτῶν, ὅτι ὁ διδάσκαλος πρέπει νὰ ἐνθαρρύνεται, ὄχι διὰ ποτήρων φιλοδωρημάτων, τὰ ὁποῖα εὐχαριστοῦσιν ἐπῶς ἀρενῆ τινὰ πνεύματα, ἀλλὰ διὰ ὑπολήψεως καὶ τιμῆς, κόνων ἱκανῶν ἀμοιβῶν πρὸς κόπους, ὅσους ὑποφέρει ὁ ἐπιμελὴς διδάσκαλος.

Εἶναι ἀξιοθρήνητον νὰ βλέπῃ τις μὲ πόσην ἀδιαφορίαν ἐμπιστεύονται τὰ τέκνατων εἰς ἀναξίους διδασκάλους ὄχι μόνον οἱ ἀμαθεῖς καὶ χυδαῖοι, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ νουνεχεῖς καὶ πεπαιδευμένοι γονεῖς! Φαντάζονται ἴσως οἱ κύριοι οὗτοι περὶ τὸν πάντα κόπον περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τόσον νεκρῶν παιδίων καὶ ἀναβάλλουσι τὰς περὶ τούτου φροντίδας εἰς ἀκολούθους καὶ ὡριμοτέρους χρόνους. Τοὺς λανθάνει, φαίνεται, ὅτι εἰς τὴν τρυφερωτάτην ἡλικίαν γίνονται αἱ μονιμώτεραι ἐντυπώσεις. Φαίνεται φρόνιμον εἰς αὐτοὺς νὰ βάλλωσιν ἀσθενὴ καὶ σαθρὰ θεμέλια εἰς λαμπρὰς καὶ μεγαλοπρεπεῖς οἰκοδομάς. Ὁ ἐπιθυμῶν τὴν εὐτυχίαν τῶν τέκνων αὐτοῦ καὶ ἀγαπῶν τὴν Πατρίδα, δὲν πρέπει νὰ ἀδιαφορῇ περὶ τῶν μικρῶν σχολείων. Δὲν πρέπει νὰ ὑπ θέτῃ, ὅτι ἐπειδὴ εἶναι μικρὰ εἶναι καὶ μικρᾶς προσοχῆς ἄξια.

4. Ἡ ἀμέλεια τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς διδασκαλίας σμικρύνει τὴν ὠφέλειαν τῶν δημοτικῶν σχολείων, διότι ἀπ' αὐτὰς πηγάζει ἡ ἠθικὴ μόρφωσις τῆς νεολαίας. Ὑπολήπτεσθε καὶ τιμᾶτε τοὺς διδασκάλους, ὦ φίλοι, ἐὰν ἐπιθυμῆτε διδασκάλους ὑπολήψεως καὶ τιμῆς ἀξίους, καὶ τέκνα προκόπτοντα καὶ χρηστοήθη καὶ εὐτυχοῦσαν κοινωνίαν.

ΑΘΗΝΑΪΚΑ.

Τὰς παλαιὰς Ἀθήνας ἀγαπᾷ ὅλος ὁ κόσμος διὰ τὴν σοφίαν, τὴν πολιτικὴν σύνεσιν καὶ ἐμπειρίαν, τὸν ἡρωϊσμὸν, τὴν καλλιτεχνίαν καὶ παντοίαν ἄλλην ἀρετὴν καὶ ἐπιτήδευσιν τῶν μεγαλοφυῶν ἐκείνων Ἀθηναίων, Σωκρατῶν, Πλατώνων, Ξενοφώντων, Σολόνων, Περικλέων, Θησέων, Μιλτιάδων, Κιμώνων, Δημοσθενῶν, Φειδιῶν κτλ. Ἐννοεῖται, ὅτι χάριν ἐκείνων δύναται ν' ἀγαπᾷ καὶ τοὺς ἀπογόνους ἢ συμπολίτας αὐτῶν, ἂν καὶ πολὺ ἐκείνων κατωτέρους, ἐπαινῶν μὲν καὶ συνιστῶν εἰς τὴν κοινὴν ὑπόληψιν τῶν ἀνθρώπων τὰς καλὰς πράξεις τῆς νῦν πόλεως Ἀθηνῶν, πολλάκις δὲ παραβλέπων ἢ καὶ ἐπιπλήττων τὰς κακὰς πράξεις τινῶν Ἀθηναίων, οἵτινες πειράζονται, ὡς φαίνεται, καὶ ἀπὸ τὰς φιλικωτάτας ἐπιπλήξεις τῶν φιλαθηναίων, νομίζοντες ἴσως, ὅτι, καθὸ συμπολῖται τοῦ Σόλωνος καὶ Σωκράτους καὶ Περικλέους, εἶναι καὶ αὐτοὶ προνομιακῶς, δικαιωματικῶς ἄμεμπτοι καὶ ἀξιέπαινοι ἄνδρες, ὅσον καὶ ἂν σφάλλωσιν.

Ἐσχάτως ὑπουργική τις ἐφημερὶς τῶν Ἀθηνῶν, λέγουσα περὶ ἄλλων πραγμάτων, ὅπως ἐννοεῖ αὐτὴ τὰ πράγματα τοῦ κόσμου τούτου, παραπονεῖται, ὅτι αἱ ἐφημερίδες τῆς Σμύρνης καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑβρίζουσι τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, μεθ' οὗ ἡ Ὀθωμανικὴ Κυβέρνησις, καλῶς ποιοῦσα, διατηρεῖ φιλικὰς σχέσεις. Ἂν ἡ ἐφημερὶς αὕτη ἐννοῇ πᾶς ἐν τῇ Τουρκίᾳ ἐκδιδομένας Γαλλικὰς, Ἀρμενικὰς ἢ ἄλλας ἐφημερίδας, περὶ τούτου ἀπολογῶνται αὐταὶ αὗται, ἡμεῖς δὲν ἔχομεν κάρμίαν εὐθύνην διὰ τὰ λεγόμενα ὑπὸ τῶν συναδελφῶν μας αὐτῶν. Ὁ Γραικικὸς ὅρκος τύπος τῆς Σμύρνης καὶ τοῦ Βυζαντίου, καὶ ἂν ἐπαινῇ τὴν Κυβέρνησιν τοῦ τόπου διὰ τὴν ἀγαθὴν αὐτῆς πρὸς τοὺς ὑπηκόους προαίρεσιν, βεβαίως δὲν ἔχει οὐδαμῶς τὴν διάθεσιν ν' ἀδικῇ κατ' οὐδὲν τὸ Γραικικὸν ἢ Ἑλληνικὸν ἔθνος καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, ἐπειδὴ οὐδὲ ἡ ἐξουσία τοῦ τόπου δὲν ἔχει τοιοῦτον φρόνημα. Ἐρωτῶμεν ὅμως τοὺς ὑπουργικοὺς τῶν Ἀθηνῶν ἐφημεριδογράφους, ποῦ καὶ πόσον ἀριθμοῦσιν αὐτοὶ τὸ ἔθνος, καὶ ἂν τὸ ἔθνος ἀντιπροσωπεύει ὄχι κἂν τὸ σύνολον τοῦ ἐν Ἀθήναις ὁμογενοῦς λαοῦ, ἀλλὰ ὁ τὸν νῦν ὑπάρχοντα κυκεῶνα τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων προξενῶν καὶ διατηρῶν συρρετὸς τῶν ἀσυνειδήτων καὶ ἀναισχύντων ὀχλοπλάνων, οἵτινες, παρασύροντες τινὰς τιμίους καὶ νουνεχεῖς ἀνθρώπους, ἑκόντας ἄκοντας, ὑπηρετοῦσιν ὡς δουλικὰ, τυφλὰ καὶ ἐπονείδιστα ὄργανα τὴν ξενικὴν, τὴν ἀντελληνικὴν πολιτικήν; Δὲν εἶναι χρεία νὰ ὀνομάτωμεν κἀνένα ἐκ τῶν ἀθλίων τούτων ὀργάνων, ἐπειδὴ ἀρκετὰ γινώσκει αὐτοὺς τὸ Κοινόν. Οἱ πάντων ἀθλιώτεροι ἐξάρχοντες αὐτῶν, πρότερον φίλοι, εἶναι σήμερον ἀντίπαλοι. Καὶ ὁ μὲν ἐξ αὐτῶν ἔχων κακὴν γέννησιν καὶ ἀνατροφὴν μετεχειρίσθη ἕως τώρα τὰ μικρογραμματά του εἰς μεγαλοκάκους φενακισμοὺς καὶ εἰς δημοσίας βλάβας· ὁ δὲ παντοπόλης τῆς Ἀρκαδίας, πρότερον δημοκρατικὸς, ὅταν ἦτον ὑπουργὸς τῆς ἀντισυνταγματικῆς αὐλῆς, προσῆλθε πάλιν εἰς τὴν αὐλὴν, ὡς λέγουσιν αἱ ἐφημερίδες τῶν Ἀθηνῶν, ἵνα γένηται πάλιν ὑπουργὸς πρὸς αὔξησιν τοῦ εἰρημένου κυκεῶνος τῶν κοινῶν πραγμάτων, τὴν ὁποίαν ἐπιτυχέστερον αὐτοῦ κατορθόνει ὁ ἀντίπαλος αὐτοῦ, ὑπουργεύων καὶ ἀντιπράττων, ὡς λέγεται, πρὸς τὸν νῦν Πρωθυπουργὸν τῆς Ἑλλάδος, ἵνα γενόμενος αὐτὸς πρωθυπουργὸς, κυκεωνίσῃ ἔτι πλέον, ὡς φαίνεται, τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν.

Ζητεῖ καὶ ἡ σχετικὴ αὐτῶν Ἐφημερὶς τοῦ Λαοῦ τὴν πτῶσιν τοῦ Συντάγματος.

Ἀντίνα πολεμῶσι κατὰ τῶν Ἐφημερίδων τῆς Ἑλλάδος, τῆς Εὐρώτης καὶ τῆς Τουρκίας κάμνουσι πολὺ φρονιμώτερα καὶ συμφερώτερον εἰς ἑαυτοὺς αἱ ὑπουργοὶ καὶ ὑπουργικοὶ, παρελθόντες, πράττοντες καὶ μέλλοντες, νὰ ἐνθυμῶνται τὸν ὡραῖον ἐκεῖνον λόγον τοῦ Βασιλέως, ὄχι τοῦ Ὄθωνος, ἀλλὰ τοῦ Φιλίππου, πατρὸς τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου· Ἐν ἡμῖν κεῖται καὶ τὸ καλῶς καὶ τὸ κακῶς ἀκούειν.

Ν.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

Ἐν τῷ 9 ἀριθμῷ τῆς Ἰωνικῆς Μελίσσης, εἰς τὸν παράγραφον 9 τῶν Σμυρναϊκῶν ἐκ παραδρομῆς ἐτυπώθη Κ. Γεώργιος Ῥοδοκανάκης, ἀντὶ Νικόλαος Πετροκόκκινος.

Ἔτι δὲ εἰς τὴν ἀίγελιαν τοῦ Ἑλ. Παιδ., ἀντὶ θεωρητικῆς τε καὶ πρακτικῆς διώρθου θεωρητικῶς τε καὶ πρακτικῶς· καὶ ἀντὶ Τιμογένης γράφ. Τιμαγένης. Διὰ δὲ τὰ ἄλλα παρεισφρύσαντα παροράματα, ζητεῖται ἡ συγγνώμη τῶν ἀναγνωστῶν.